

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 10. 5. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet na preverenie č.: PGO-RPMS/2023/00445

Programová služba: Rádio Slovensko

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo licencie: RD/1

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. e) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 150 zákona č. 264/2022 Z. z. preverila podnety na preverenie evidované pod č. PGO-RPMS/2023/00445 smerujúce voči vysielaniu programovej služby Rádio Slovensko vysielateľa Rozhlas a televízia Slovenska a uznala podnety na preverenie podľa ustanovenia § 150 ods. 13 zákona č. 264/2022 Z. z. za **neopodstatnené**.

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľom podnetov na preverenie výsledok preverenia podnetu.

T: 22. 5. 2023

Z: PgO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 10. 5. 2023

Podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00445 zaevidovaný dňa 27. 2., 13. a 17. 3. 2023

Podávateľ: fyzická osoba (3)

Predmet podnetu: Sobotné dialógy

Deň a čas vysielania: 25. 2. 2023, 12:10 h

Označenie podľa JSO: -

Programová služba: Rádio Slovensko

Vysielateľ: Rozhlas a televízia Slovenska

Číslo licencie: RD/1

Dátum: 2. 5. 2023

OBSAH PODNETU:

1) RTVS neumožnila opozičnému politikovi účasť v relácii. Je to hrubé porušenie neustrannosti a objektívnosti verejno-právnej televízie, Už nehovorim o ďalšej relácii, kde budú vystupovať pán Matovič a jeho bratranec pán Viskupič, To bude ako vyvážená diskusia? (uvedené námietky sa vzťahovali k relácii O 5 minút 12 z 26. 2. 2023, analýza ktorej je predmetom samostatnej správy predloženej na zasadnutie RpMS dňa 10. 5. 2023 ako bod 28). RTVS ako verejno-právna inštitúcia má podávať objektívne informácie. Je úbohé, aby túto úlohu zastupovala komerčná televízia. Po celom Slovensku boli mierové pochody, v televízii ani zmienka. Na Slavíne zhromaždenie, v televízii ani zmienka. Takto si predstavuje RTVS vyvážené spravodajstvo? Demokracia je aj o tom, že s názorom iného nemusím súhlasiť, ale pričiniť sa o to, aby odznel. A nech si občan vytvorí názor. Či už budeme mať aj zakázané myslieť? Toto už skutočne závažná totalitou. Za toto sme štrngali kľúčami v roku 1989. Za toto určite nie. Relácie nebudem počúvať ani pozeráť.

2) Sobotné dialógy. V programe mohlo dôjsť k porušeniu povinnosti zabezpečiť objektívnosť a neustrannosť programu aktuálnej publicistiky.

3) Žiadam preveriť, či v diskusii s ministrom obrany Nad'om (vtedy politikom vládneho hnutia OĽaNO) moderátorka Jančkárová vyvažovala diskusiu, bola oponentkou, polemizovala s politikom a s jeho vyhranenými a jednostrannými názormi, alebo zväčša pôsobila súhlasne, neoponovala, neponúkala alternatívne vysvetlenia, nesnažila sa vyvažovať diskusiu postojmi neprítomnej opozície a pod., čo je podľa rozhodnutí rady v prípade moderátorov dôvod na začatie konania (vid. prípad rádia Frontinus a host'a L. Blahu). Podľa zdôvodnenia rady v prípade rádia Frontinus je takýto postup moderátora v rozpore so Zákomom o mediálnych službách v paragrafe 25, podľa ktorého je vysielateľ povinný zabezpečiť neustrannosť a objektívnosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky. Došlo v prípade moderátorky Jančkárovej k rovnakému porušeniu tohto zákona? Pripomínam, že v prípade verejnoprávnej inštitúcie sú kritériá na objektívnosť a vyváženosť ešte vyššie. Zároveň pripomínam, že opozičný politik Blaha bol k dispozícii na vrátnici Slovenského rozhlasu a SRo ho napriek tomu do relácie nechcel pustiť, pretože o hostí relácie si môže podľa SRo vyberať vládny politik a nie demokraticky politická strana, ktorá L. Blahu ako svojho podpredsedu do diskusie pôvodne nominovala a neskôr poslala ako náhradu. Vzhľadom na to, že p. Jančkárová uplatňovala princíp tzv. prázdneho kresla, kritériá na to, aby vyvažovala diskusiu a ponúkala argumenty, ktoré by mohli zaznieť od protistrany (politickej strany Smer), ak by bola pripustená do relácie, sú oveľa prísnejšie - preto kladiem otázku, či nebol porušený vyššie spomínaný zákon a či bola dodržaná objektivita a vyváženosť diskusie. Existuje vážne podozrenie, že vládny predstaviteľ dostal luxusný priestor, aby mohol svoje jednostranné politické postoje a naratívy, blízke americkej propagande, bez akejkoľvek oponentúry a primeraného obsahového vyvažovania šíriť vo verejnoprávnom médiu, a teda že došlo k porušeniu zákona o mediálnych službách.

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (účinný od 1. 8. 2022):

§ 16 ods. 1

Poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Do jej obsahu možno zasahovať iba na základe zákona a v jeho medziach.

§ 25

Prístup verejnosti k pluralitným, objektívnym a nestranným informáciám

Vysielateľ, ktorý nepodlieha samoregulačnému mechanizmu zapísanému do evidencie podľa tohto zákona, regulujúcemu aj oblasť všestrannosti informácií, názorovej plurality a objektívnosti a nestrannosti programov, je povinný

a) zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby,

b) zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Host'om vydania programu *Sobotné dialógy* zo dňa 25. 2. 2023 bol poverený minister obrany Jaroslav Nad' (v tom čase OĽaNO). Moderátorka Marta Jančkárová v úvode a potom aj na konci diskusie uviedla, že do diskusie bol pozvaný aj predseda zahraničného výboru Národnej rady Marián Kéry (Smer-SD), ktorý však bez vysvetlenia neprišiel. **Marta Jančkárová, moderátorka:** „Ako politický oponent mal prísť do tejto relácie predseda zahraničného výboru Národnej rady pán Marián Kéry. Ešte v stredu hovorca strany Smer-SD potvrdil jeho účasť. Krátko pred reláciou však namiesto neho prišiel do rozhlasu neohlásene podpredseda strany Ľuboš Blaha, ktorý nebol dohodnutý. Hovorca strany však do začiatku relácie, ktorú pre pracovný program povereného šéfa rezortu obrany nahrávame v piatok predpoludním, zmenu neoznámil ani neospravedlnil pána Kéryho. Preto uplatňujeme princíp prázdneho kresla.“

Moderátorka teda v úvode aj v závere vysvetlila dôvody, pre ktoré ostalo kreslo vyhradené pôvodne pre pána Kéryho zo Smeru-SD, prázdne. Takýto postup považujeme za dostatočne transparentný, keďže poslucháč bol informovaný o dôvodoch postupu zvoleného RTVS.

Čo sa týka výberu tém a skladby hostí diskusných programov, tie spadajú plne do kompetencie vysielateľa a vedenia redakčného tímu v zmysle § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z., podľa ktorého poskytovateľ obsahovej služby (teda aj vysielateľ programovej služby) poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Rada v rámci svojej rozhodovacej praxe rešpektuje túto kompetenciu vysielateľa a programy aktuálnej publicistiky posudzuje predovšetkým z hľadiska ich obsahu.

S ohľadom na obsah a formu namietaného programu môžeme skonštatovať, že program napĺňa kritériá programu aktuálnej publicistiky (§ 8 ods. 4 zákona č. 264/2022 Z. z.), preto ho v súvislosti s námietkami podávateľov budeme posudzovať podľa ustanovenia § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.

Podľa § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách vysielateľ je povinný „zabezpečiť objektívnosť a nestrannosť spravodajských programov a programov aktuálnej publicistiky; názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.“

Medzi kritériá objektivity spravodajstva vo všeobecnosti zahrňame: relevanciu, transparentnosť, presnosť, úplnosť, vecnosť, vyváženosť, rôznorodosť, aktuálnosť, zrozumiteľnosť, osvojenie si pozície odstupu a neutrality vo vzťahu k predmetu spravodajstva, absenciu stránenia.

Prítomnosť iba jedného hosťa v diskusii a tým pádom absencia oponenta v programe nemusí nevyhnutne znamenať rozpor s kritériami objektívnosti a nestrannosti, v takom prípade sú však zvýšené nároky na výkon moderátora. Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že najmä v prípade, ak je hosťom programu zástupca len jedného prúdu v rámci politického spektra, je práve úlohou moderátora kladením vyvažujúcich otázok a argumentov zabezpečiť objektivitu a nestrannosť prezentovaných informácií. V prípade potreby je úlohou moderátora upozorniť diskutujúceho na neprítomnosť dotknutej strany a jej nemožnosť brániť sa. Rovnako by mal konfrontovať jednotlivé tvrdenia hostí vyznievajúce kriticky s názormi a argumentmi druhej strany.

Diskusia s povereným ministrom obrany Jaroslavom Naďom (OĽaNO) sa týkala najmä prvého výročia vojny na Ukrajine, stavu ozbrojených síl a obranyschopnosti SR, nákupu novej vojenskej techniky či otázky možného darovania stíhačiek MiG-29 Ukrajine.

Prvá otázka na hosťa smerovala k tomu, či ho prekvapili nečakané okolnosti relácie, teda fakt, že namiesto poslanca Kéryho prišiel do rozhlasu pán Blaha. Naď uviedol, že ho to prekvapilo, aj keď to isté sa stalo v súkromnej televízii Veronike Remišovej, takže zjavne je to stratégia Smeru. **Naď:** „*Na jednej strane chcú šíriť ďalej dezinformácie prostredníctvom Blahu a na druhej strane klamú vlastne aj dramaturgiu, buď televízie alebo rozhlasu v tomto prípade, aj druhého hosťa o tom, akým spôsobom budú konať.*“ Naď povedal, že sa tešil na diskusiu s Kérym, lebo je predseda zahraničného výboru a má k týmto témam čo povedať: „*Mohla to byť konštruktívna diskusia. Škoda, že neprišiel.*“

Moderátorka potom poprosila hosťa, aby zhodnotil rok vojny na Ukrajine. Podľa Naďa sa ukázalo, že Putin chce silou naplniť svoje ciele, ktoré sú akoby zvrátiť históriu spred roka 1997, teda chce, aby krajiny bývalého sovietskeho bloku sa vrátili naspäť pod krídla Ruska. Preto zaútočil na Ukrajinu, avšak 141 krajín v OSN sa postavilo proti Rusku a iba 7 krajín hlasovalo za Ruskú federáciu.

Moderátorka uviedla, že veliteľ bojovej skupiny NATO povedal, že členovia NATO musia byť pripravení aj na konflikt vysokej intenzity a opýtala sa hosťa, čo to znamená pre bezpečnosť Slovenska. Naď uviedol, že môžeme byť ako krajina šťastní, že sme v NATO, lebo napr. Moldavsko čelí obrovskému tlaku. Podľa neho si NATO v súčasnosti netrúfne zaútočiť na NATO.

Moderátorka sa hosťa opýtala, čo hovorí na argument, že Západ má svoj podiel na eskalácii konfliktu. Naď to považuje za absolútne nezmyselné. Podľa neho jedinou eskaláciu robí Rusko, ktoré napadlo nezávislú demokratickú krajinu. Vojna môže okamžite skončiť, keď sa Putin rozhodne prestať s agresiou na Ukrajine. Pomoc, ktorá momentálne prichádza od 60 krajín sveta, je v zmysle Charty OSN, podľa ktorej má napadnutá krajina právo sa brániť a pýtať pomoc aj vojenskú od iných krajín.

Moderátorka upresnila, že mala na mysli postoje obhajcov Ruska, podľa ktorých Rusko vyhodnotilo približovanie NATO k Rusku ako bezpečnostnú hrozbu. Podľa Naďa je to nezmysel, pretože ak by Rusko zabralo Ukrajinu, vytvorilo by obrovskú hranicu s NATO, po vstupe Švédska a Fínska do NATO sa opäť táto hranica zväčší. Navyše každá krajina má právo určiť si svoje zahraničnopolitické smerovanie, vrátane SR.

Moderátorka uviedla, že strana Smer často deklaruje, že ide o zástupnú vojnu medzi Ruskom a Západom. Podľa Naďa realita je taká, že ani jeden americký vojak, ale ani ukrajinský, nie je na území Ruska. Ruskí vojaci sú na Ukrajine. Po druhé, Američania si podľa Naďa dávajú

pozor, aby nezasahovali osobne, ani NATO. Sú to rozhodnutia jednotlivých členských štátov, ktoré sa rozhodnú v zmysle Charty OSN pomáhať Ukrajine. Po tretie, vojenský potenciál USA je tak obrovský, že to, čo poskytnú Ukrajine doteraz, nedosahuje ani 1 % ich kapacít.

Moderátorka citovala výrok generálneho tajomníka NATO Jensa Stoltenberga, ktorý vyjadril obavu, že boje by sa mohli vymknúť spod kontroly a prerásť do vojny medzi Ruskom a NATO, pričom pracujú každý deň na tom, aby tomu zabránili. Opýtala sa host'a, či je vôbec reálne víťazstvo Ukrajiny pri tom súčasnom objeme pomoci. Podľa Nad'a otázka stojí aj tak, čím reálne disponuje Rusko, lebo dlhodobo sa šírili propaganda, že Rusko má druhú najsilnejšiu armádu na svete. Chceli Ukrajinu vybaviť do 10 dní, podľa Nad'a však nedokázali naplniť ani jeden zo svojich strategických cieľov. Zopakoval, že rozsah pomoci Západu nenapĺňa ani jedno percento potenciálnych možností.

Moderátorka zacitovala slová nemeckého kancelára Olafa Scholza, že prelomili množstvo tabu, a že všetka podpora je podriadená tomu, aby sa konflikt nezmenil na vojnu medzi Ruskom a NATO. Podľa Scholza však diskusia o západných stíhačkách nedáva zmysel, lebo ukrajinská armáda teraz potrebuje úplne iné zbrane. Podľa Nad'a prebieha intenzívna diskusia o stíhačkách F-16 a Gripen, piloti však potrebujú minimálne dvojročný výcvik. Preto to nemá až taký veľký význam. Podľa Nad'a štyri krajiny už poslali Ukrajine stíhačky, a to také, ktoré už predtým mala vo výzbroji, napr. naše MiGy-29. Je presvedčený, že časom prídu aj západné stíhačky.

Moderátorka uviedla, že Moskva opakovane obvinila krajiny NATO, že poskytnutím zbraní a spravodajských informácií Ukrajine sa prakticky stali stranou konfliktu a podráždené reagovala aj na tému možného dodania západných stíhačiek. Moderátorka položila host'ovi otázku, či sa neobáva eskalácie vojny, keďže aj NATO bolo doteraz zdržanlivé. Nad' zopakoval, že NATO do tohto konfliktu nevstupuje, neposlalo ani jeden náboj. Podľa Nad'a to hovorí Putin, že vojská NATO sa vtiahnuté do konfliktu, ale hovorí to pre domáceho poslucháča, lebo potrebuje nepriateľa. Poliáci povedali, že sú ochotní poskytnúť Ukrajine lietadlá, ak sa vytvorí koalícia krajín. Uzemnené lietadlá podľa Nad'a postupne niektoré krajiny už posielajú. Znovu spomenul hlasovanie v OSN (141 krajín proti 7) a dodal, že medzinárodná komunita ostáva na strane Ukrajiny.

Moderátorka sa opýtala, či by predsa len nebolo lepšie, keby rozhodnutie o stíhačkách bolo kolektívne, a dodala, že po tom volá napr. Taliansko a u nás Peter Pellegrini z Hlasu-SD. Nad' odpovedá, že to bude kolektívne rozhodnutie, pokiaľ ide o západné stíhačky, napr. Holandsko má uzemnené F-16tky a tieto lietadlá pôjdu na Ukrajinu, do roka tam budú. Druhá vec sú sovietske stíhačky a tie tam už jednotlivé krajiny posielajú. Podľa Nad'a je to tak správne. **Nad'**: „*Ja naozaj som absolútne vnútorne presvedčený o tom, že slovenské MiG-y by sme na Ukrajinu dať mali, lebo v tomto momente my už ich nikdy nepoužijeme.*“

Nad' vraví, že máme málo pilotov, neprebieha výcvik nových, náhradné diely sa nedajú zohnať, využívali sme ich do konca septembra, posledných 3 – 5 kusov, platili sme desiatky miliónov ročne za ich servisovanie. Nad' bude navrhovať na vláde aj v NR SR, aby sme naše MiGy poslali na Ukrajinu. Podľa neho to nie je žiadna eskalácia, lebo nebudeme prvou krajinou, ktorá poslala stíhačky.

Moderátorka sa opýtala: „*viete upokojiť tých našich ľudí, ktorí sa obávajú nejakej možno neočakávanej, ostrej reakcie zo strany Moskvy, že toto nenastane?*“ Nad' odpovedal, že naše stíhačky určite nevyvolajú nijakú neočakávanú ostrú reakciu Moskvy.

Moderátorka uviedla, že druhá vec je, či poverená vláda má právomoc to urobiť: „*Opozičný Smer, ktorého zástupcu tu nemáme z tých dôvodov, ktoré som povedala v úvode, tvrdí, že poverená vláda na to nemá kompetenciu,*“ Dodala, že Nad' sľúbil pred časom v médiách, že poslancom predloží návrh uznesenia a opýtala sa, čo by v ňom malo byť.

Nad' odpovedal, že to je názor Smeru, on počúval rešpektovaných právnikov a tí sa v tomto nezhodujú. Podľa **Nad'a** R. Fico „*v tom paškvile právnom, ktorý navrhol, keď padla Radičovej vláda*“, napísal zásadné otázky zahraničnej politiky, nie je ale zadefinované, ktoré to sú. Podľa

Nad'a je to napr. vystúpenie z EÚ alebo NATO, ale nie darovanie nejakého materiálu. Vždy budú rôzne názory právnikov a je na zodpovednosti vlády, aby také rozhodnutie prijala. Povedal, že do parlamentu bez problémov príde na túto tému diskutovať. Podľa neho poslanci chystajú nejaké uznesenie, ak sa s ním nebude stotožňovať, možno pripraví vládný návrh a uvidia, ako sa k tomu postavia poslanci. Podľa neho je to hodnotová otázka, či chceme alebo nechceme pomáhať Ukrajine. Je to otázka najbližších dní alebo týždňov.

Moderátorka položila podotázku, či finálne rozhodnutie teda bude na parlamente. Nad' odpovedal, že predpokladá, že bude v parlamente. On s tým problém nemá. Ale myslí si, že toto nie je zásadná otázka zahraničnej politiky a tým pádom by o tom mohla rozhodnúť vláda sama.

Moderátorka pripomenula stanovisko Smeru-SD, že podľa nich to je zásadná otázka zahraničnej politiky a že to tvrdia aj niektorí ústavní právnici, napr. Vincent Bujňák. Uviedla, že Smer k tomu iniciuje mimoriadnu schôdzu, ktorá bude v pondelok. Nad' zareagoval, že Smer iniciuje mimoriadnu schôdzu iba kvôli tomu, aby sa zviditeľnili. Podľa neho je to aj otázka racionality, lebo za MiGy dostaneme 150-160 miliónov eur z EÚ, čiže je to aj ekonomicky výhodné pre SR. **Nad':** „*Oni sú zásadne proti pomoci Ukrajine. Im je jedno, že tam Putin jednoducho vraždí ľudí. Nechcú pomáhať Ukrajine a chcú z toho robiť politiku. Preto aj osobne, ale nechám to v rukách poslancov Národnej rady, to nie je moja zodpovednosť, ale ja osobne tvrdím, že tieto jeho schôdze by sme mali ignorovať, lebo prečo by sme mali skákať tak, ako Robert Fico píska. Príde mi to úplne zbytočné.*“

Moderátorka na to zareagovala: „*Áno, tak sme parlamentná demokracia, zase kde inde by sa o týchto otázkach malo diskutovať, keď nie v parlamente a zase toto je legitímnym právom opozičnej strany, aby iniciovala opozičnú schôdzu.*“

Nad' povedal, že s tým súhlasí, ale na druhej strane, keď on inicioval na výbore pre obranu a bezpečnosť diskusie o obrane, tak „*čo si myslíte, koľko ľudí tam prišlo zo strany Smer?*“

Moderátorka uviedla, že jedna z tých schôdzí nebola, lebo práve vtedy bol Nad' v zahraničí, opýtala sa, či teraz príde vysvetľovať. Nad' povedal, že určite príde.

Moderátorka uviedla, že mnohých divákov zaujíma, ako je teraz zabezpečená naša obranyschopnosť a ako bude zabezpečená, keď tie stíhačky posunieme Ukrajine. Podľa Nad'a je na takej vysokej úrovni, ako nebola v histórii SR. Máme tu 3 batérie Patriot, ktoré sú na inej úrovni „*ako bol ten náš polofunkčný systém S-300, ktorý mimochodom za vlády Roberta Fica bol vypnutý, naozaj nebol zapojený, to je reálna pravda.*“

Moderátorka sa opýtala, či sme mali vtedy dostatočnú obranyschopnosť. Nad' povedal, že sme nemali žiaden systém protivzdušnej obrany, ktorý by bol zapojený 24/7. On keď ako minister prišiel a zistil to, začal okamžite rokovať s Ukrajincami, lebo Rusi už boli na sankčnom zozname. **Nad':** „*Keby neboli Rusi na sankčnom zozname s tou firmou, tak už, ak si spomínate, Robert Fico s Výbohom išli do Moskvy lobovať za to, aby Výbohova firma robila tú S-300vku, aby ju modernizovala. Čiže oni sami vedeli, že je nemodernizovaná, že je v zlom stave. Lenže prišla sankcia, Rusi to robiť nemohli. Fico to nechcel robiť s Ukrajincami...*“

Podľa Nad'a Ukrajinci potom povedali prepáčte, lebo sa blížila vojna. Keď sme dali tú S-300 na Ukrajinu, Ukrajinci si to opravili a dodnes slúži, stále je nasadená a chráni životy. Zopakoval, že sme mali 3-5 letuschopných stíhačiek, ale platili sa desiatky miliónov ruskej spoločnosti. Kým prídu F-16 budúci rok, chránia nás Poliaci a Česi a od leta pravdepodobne aj Maďari. Ukrajinskú hranicu chránia zariadenia aliančné aj naše, pozemná technika sa modernizovala a je tu aliančná jednotka, ktorá tu má systémy pozemné aj protivzdušné.

Moderátorka pripomenula, že Patriot sú požičané systémy a kritici argumentujú, že to nie je to isté, ako keby sme mali svoje. Budeme mať v budúcnosti vlastné? Nad' verí, že budeme mať vlastné, podľa neho naša S-300 bola nemodernizovaná a nepoužívala sa. Patrioty požičané sú v hodnote 3 miliárd. **Nad':** „*keď im to tak vadí tomu Ficovi, že to nemáme, no tak prečo nekúpil*

*alebo Pellegrinimu, prečo to nekúpil, keď boli predsedovia vlády? ... No lebo to je drahá vec. “ Podľa Nad’a máme teraz zadarmo aj prevádzku, nestojí nás to nič, je to nonstop zapojené do aliančného systému obrany. Bude vďačný, ak sa to v budúcnosti kúpi, ale jedna batéria stojí 1 miliardu. Chce poďakovať Nemcom, že nám darovali 2 systémy Mantis. **Nad’**: „Si myslíte, že Fico, ktorý nazval nemecké ozbrojené sily, ktoré u nás nám pomáhajú sa brániť, Wehrmachtom, tzn. nacistickou, nacistickými ozbrojenými silami, že on by dostal od Nemcov, keby bol vo vláde, takýto systém? No to naozaj veľmi ťažko. “*

Moderátorka podotkla, že sme toho aj mnoho odovzdali na Ukrajinu „a preto vám kritici vyčítajú, že sa demilitarizujeme.“ Nad’ vysvetľuje, že sme sa vzdali vecí, ktoré sme mali nepoužívané v skladoch, napr. staré BVP alebo stará munícia, ktorú by sme aj tak museli zlikvidovať za ťažké peniaze. Podľa neho to malo pozitívny dopad na obranyschopnosť Ukrajiny a zároveň na náš štátny rozpočet.

Moderátorka pripomenula, že ruské rakety padali aj neďaleko slovenských hraníc a opýtala sa, či sa vďaka týmto systémom môžeme cítiť bezpečne. Nad’ reagoval, že Slovensko je bezpečnejšie v nebezpečnejšom svete. Povedal, že ďalšia technika k nám príde čoskoro, napr. obrnené vozidlá 8x8, pásové obrnené vozidlá, radary.

Moderátorka podotkla: „Pri niektorých z nich ste mimochodom čelili kritike z predrazenia.“ Nad’ povedal, že sú to klamstvá a že to obstarali lacnejšie ako to bolo pripravené za vlády Petra Pellegriniho. **Nad’**: „Ja na mieste Pellegriniho, ktorý to vyťahol mimochodom na mňa niekde, preto ho spomínam, inak by som ho nespomínal alebo tí, ktorí to kritizujú za vlády Roberta Fica a Smeru, tak na ich mieste by som bol tichučko. Lebo ja som si doteraz myslel, že na tom sa chcel naozaj baviť len Danko a SNS, lebo nemali rezort obrany v rukách v tom čase, ale neskôr som zistil, že keďže sa aj Pellegrini k tomu takýmto spôsobom vyjadruje, tak sa obávam, že aj Hlas mal na tom nejaký záujem alebo Smer.“

Moderátorka ho zastavila: „Nemáme ich tu. Nemôžu sa v tejto chvíli brániť.“

Nad’ zopakoval, že to vysúťažili lacnejšie napriek 20-percentnej inflácii. Uviedol, čo všetko ešte nakúpili, a že to bude postupne prichádzať a že budúci minister po ďalších voľbách to bude prijímať. Ale on mu nezávidí, lebo to skvalitňuje ozbrojené sily.

Moderátorka spomenula vyjadrenia niektorých predstaviteľov Smeru, že „obyvateľom hrozí mobilizácia a umieranie na ukrajinskom fronte. Vy ste vyzvali generálneho prokurátora, aby konal, pretože toto všetko ste označili za nezmysly. Ale neuvažujete priamo o podnete do podateľne generálneho prokurátora alebo máte nejakú informáciu, či polícia v tejto veci koná?“ **Nad’** odpovedal, že by mohol urobiť divadelné predstavenie, ale vníma, že generálnemu prokurátorovi „stačí poslať nejaký hoax tak, ako to urobila ruská ambasáda, že sa ničia ruské vojenské hroby, ktoré sa ukázalo, že sa ani neničia, ani nie sú ruské a už to začal riešiť.“ Nad’ je presvedčený, že generálny prokurátor zachytil jeho výzvy, aby sa venoval otázke dezinformácií a šírenia falošnej propagandy. Predpokladá, že polícia to rieši.

Moderátorka sa opýtala, v ktorej fáze vojny sa nachádzame a či je nádej, že sa skončí tento rok. Nad’ vraví, že by bol strašne rád, keby sa vojna skončila zajtra. On na Ukrajine bol a pôjde znova, má správy o tom, „ako tam sú vyvrážďovaní ľudia, ako sú tam znásilňované ženy, ako sú tam vytrhávajú deti z náručia matiek a odvázané do Ruska.“ Želá si, aby to skončilo zajtra, ale zároveň má informácie, že vojna neskončí tento rok.

Moderátorka uviedla, že OSN v novej rezolúcii opäť vyzvalo Rusko, aby okamžite stiahlo svoje jednotky z Ukrajiny. „No a v tejto súvislosti je aj diskusia o tom, či sa dostatočne hovorí o mieri. No a konkrétne napr. Smer presadzoval, aby slovenský parlament zatlačil na Európsku komisiu v súvislosti s presadzovaním mierového riešenia vojny na Ukrajine namiesto dodávok zbraní. Je reálne, aby tie strany si už teraz sadli k tomu spoločnému stolu a rokovali o mieri?“ Podľa Nad’a ide o falošné politikárčenie zo strany Smeru. Podľa neho mier je jednoduchý, stačí, aby Putin stiahol svoje vojská z Ukrajiny. Podľa Nad’a s tým Európska komisia nemá vôbec nič

spoločné. Podľa neho je to smiešne. Vojna sa skončí, keď sa dohodnú Ukrajinci s Rusmi, ale nemôžeme čakať, že si Ukrajinci nechajú zobrať 20 - 25 % svojho územia, lebo potom Rusi budú chcieť viac. Preto nemôžeme tlačiť na Ukrajinu, aby sa vzdala v prospech Ruska.

Moderátorka pripomenula názor Henryho Kissingera, že Ukrajina by sa výmenou za mier mala vzdať časti územia, ale že potom zmenil rétoriku. Naď povedal, že Ukrajina sa vzdala jadrových zbraní výmenou za dohodu o neútočení, ktorú jej garantovalo Rusko a vidíme, kam to viedlo. Podľa Naďa nie je iná alternatíva. Podľa neho v ruskej TV zaznieva, že ich cieľom je La Manche. Keď sa bude ustupovať Putinovi, on pôjde ďalej, môže kľudne zobrať Slovensko a Česko. Musíme Ukrajincom pomáhať a náš základný národnoštátny záujem bezpečnostný je, aby sme nesusedili s Ruskou federáciou.

Moderátorka pripomenula požiadavku Vladimira Putina, ktorý žiadal návrat k bezpečnostnej architektúre v Európe pred rok 1997. Podľa Naďa je to nezmysel. Putin nemôže určovať, akú zahraničnú politiku bude robiť SR, a takisto Ukrajina. Podľa Naďa nesmieme ustupovať agresorovi. Podľa neho medzinárodné spoločenstvo urobilo chybu, keď slabo reagovalo na anexiu Krymu. Aj bývalé krajiny Sovietskeho zväzu sa cítia ohrozené a limitujú svoje vzťahy s Moskvou, lebo sa obávajú, že ich bude chcieť zhltnúť Rusko. Do roku 2030 má podľa Naďa Rusko v pláne pohltiť Bielorusko.

Moderátorka pripomenula čínsky návrh mierového riešenia a opýtala sa, či môže byť toto základ pre posun. Podľa Naďa akékoľvek riešenie je skvelé, pokiaľ získa podporu, ako napr. dohoda OSN a Turecka o obilí. Avšak Čína to neodkomunikovala dopredu s Ukrajinou, preto mu to príde ako neúprimný pokus.

Moderátorka sa potom opýtala na jeho politickú budúcnosť, kedy oznámi svoj odchod z OĽaNO. Naď odpovedá, že sa k tomu vyjadrí skoro, nechce odpovedať teraz, zvolajú k tomu tlačovú konferenciu. Je to otázka týždňov.

Moderátorka sa opýtala, či je možné aj to, že v OĽaNO ostane. Naď to považuje za mimoriadne nepravdepodobné.

Moderátorka položila hosťovi otázku, či sa spojí s projektom Modrej koalície M. Dzurindu, alebo chce ísť samostatne. Naď odpovedá, že nebude na to teraz odpovedať, chce dať voličovi dobrú alternatívu, slušnú, stredopravú, proreformnú.

Moderátorka sa opýtala, či by pomohla Slovensku širšia koalícia, „o ktorej hovoril aj Peter Pellegrini, pozostávajúca zo strán dosluhujúcej vlády aj súčasnej opozície?“

Naď zareagoval, že „predsa tu existujú nejaké svedecké výpovede o tom, že Peter Pellegrini bral 150 000 v kartóne od šampanského.“

Moderátorka: „To ešte naozaj nie je dokázané, pán Naď, aby sme boli korektní.“

Jaroslav Naď: „Som povedal, že existujú svedecké výpovede, ja som nepovedal, že to je dokázané, ale to, že existujú svedecké výpovede je fakt, hej, takže v tom sme korektní.“

Podľa Naďa mnohí ľudia, ktorí dnes pôsobia v Hlase, mali v minulosti korupčné problémy. Naď si nemyslí, že by bolo pre demokraciu a boj s korupciou pre Slovensko dobré, aby bol Hlas v ďalšej vláde. Jeho názor je, že Hlas sa rovná Smer.

Podávatelia podnetov namietali nezabezpečenie objektívnosti a nestrannosti programu aktuálnej publicistiky, v ktorom bol jediným hosťom poverený minister obrany Jaroslav Naď (OĽaNO). Okrem toho namietali, že RTVS neumožnila účasť v diskusii opozičnému politikovi E. Blahovi.

Ústava SR zaručuje každému slobodu prejavu a právo na informácie. Sloboda prejavu je jedným zo základov demokratickej spoločnosti, je prostriedkom súťaže a konfrontácie rôznych

myšlienok a názorov, je nevyhnutná na tvorbu slobodnej verejnej mienky. Sloboda prejavu sa vzťahuje aj na kontroverzné, šokujúce či nepopulárne myšlienky či výroky.

Vysielanie je jednou z foriem realizácie slobody prejavu a práva na informácie, teda základných ľudských práv a slobôd. Slobodu prejavu vysielateľa a právo vyhľadávať a šíriť informácie možno obmedziť zákonom, ale len v prípade, ak ide *“o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, bezpečnosť štátu, verejného poriadku, ochranu verejného zdravia a mravnosti.”* (Ústava SR, čl. 26 ods. 4).

Podľa ustanovenia § 16 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. poskytovateľ obsahovej služby poskytuje obsahovú službu slobodne a nezávisle. Je právom vysielateľa vybrať si tému, jej spracovanie a hostí do diskusie podľa vlastného slobodného uváženia. Zároveň však musí zabezpečiť, aby vysielanie bolo v súlade so zákonom, v tomto prípade s ustanovením § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z.

Samotnú formu programu, a teda prítomnosť len jedného host'a nemožno považovať za problematickú, nakoľko ide o bežný štandard vysielania politicko-publicistických programov. Z rozhodovacej praxe Rady vyplýva, že v takých prípadoch je úlohou moderátora kladením vyvažujúcich otázok a argumentov zabezpečiť objektivitu a nestrannosť prezentovaných informácií.

Podľa jedného z podnetov poverený minister J. Naď *„dostal luxusný priestor, aby mohol svoje jednostranné politické postoje a naratívy, blízke americkej propagande, bez akejkoľvek oponentúry a primeraného obsahového vyvažovania šíriť vo verejnoprávnom médiu...“*

Poverený minister Naď ako hosť programu prezentoval svoje politické stanoviská k témam diskusie, ktorými boli vojna na Ukrajine, bezpečnosť SR v kontexte tejto vojny, nákupy vojenskej techniky, pomoc napadnutej krajine dodávkami zbraní a podobne. Zároveň však prezentované stanoviská boli v súlade s oficiálnou líniou zahraničnej politiky SR.

Nemožno sa stotožniť s výhradou podávateľa podnetu, že hosť šíril svoje jednostranné postoje a naratívy bez akejkoľvek oponentúry a vyvažovania. Hoci faktom je, že z dôvodu neprítomnosti druhej strany mal hosť k dispozícii nadštandardný priestor na prezentovanie svojich postulátov a stanovísk, značnú časť programu musel reagovať na argumenty predstreté moderátorkou, ktorá predkladala argumenty jednak neprítomnej strany Smer-SD, opozičnej strany Hlas-SD alebo všeobecne kritikov (*„vám kritici vyčítajú“*), ďalej argumenty Ruska alebo jeho obhajcov, stanoviská kritizujúce postoj Západu, okrem toho moderátorka pripomenula mierové iniciatívy vo vzťahu ku konfliktu na Ukrajine a podobne. Takýto spôsobom moderátorka diskusiu vyvažovala a vyjadrenia host'a konfrontovala s názormi a argumentmi druhej strany, napr.

Moderátorka: *„Na druhej strane niektorí kritici hovoria o tom, že Západ má svoj podiel na eskalácii konfliktu. Ako vnímate tieto argumenty?“*

Moderátorka: *„Mierila som na tie postoje obhajcov Ruska, ktoré hovoria o približovaní sa NATO k Rusku, čo Moskva môže vyhodnotiť ako bezpečnostnú hrozbu.“*

Moderátorka: *„Strana Smer často deklaruje, že ide o zástupnú, teda akúsi proxy vojnu medzi Ruskom a Západom. Má tento argument nejaké racionálne?“*

Moderátorka: „No na druhej strane, je vôbec reálne víťazstvo Ukrajiny pri tom súčasnom objeme vojenskej pomoci, keď, ako sám hovoríte, zatiaľ je to len zlomok toho, čo by Západ mohol poskytnúť?“

Moderátorka: „Na druhej strane Moskva opakovane obvinila spojencov z NATO, že sa prakticky stali stranou konfliktu tým, že poskytli Ukrajine zbrane, cvičili jej jednotky a poskytovali jej spravodajské informácie. No a teraz sú témou stíhačky, na čo Moskva reagovala veľmi podráždene, napr. v prípade Veľkej Británie. Pán Nad', neobávate sa tej väčšej eskalácie celej vojny už aj s ohľadom na to, že samotná Severoatlantická aliancia bola doteraz v tejto veci veľmi zdržanlivá? Ved' pamätáme si, že Poľsko už vlani prišlo s touto iniciatívou. Chcelo to riešiť cez základňu Rammstein a Pentagon to zamietol.“

Moderátorka: „Na druhej strane, keď sa vrátim ešte k tým stíhačkám, nebolo by predsa len lepšie, keby to bolo kolektívne rozhodnutie? Lebo napr. volá potom Taliansko, u nás na domácej scéne Peter Pellegrini, líder Hlasu - SD.“

Moderátorka: „Jedna vec je, že či by sme tie stíhačky mali dať Ukrajine a v tom sa mnohí zhodujú s vami, že áno, i keď niektorí hovoria, že nie, ale toto sme už uzavreli. Ale druhá stránka veci je, že či poverená vláda má právomoc to urobiť. O tom je teraz veľká diskusia. Opozičný Smer, ktorého zástupcu tu nemáme z tých dôvodov, ktoré som povedala v úvode, tvrdí, že poverená vláda na to nemá kompetenciu, teda na to, aby rozhodla o poskytnutí našich MiG-ov Ukrajine. Vy ste pred niekoľkými dňami v médiách sľúbili, že poslancom predložíte návrh uznesenia, teda že neobídete parlament. Čo približne by malo byť v tom uznesení?“

Moderátorka: „Ešte musím pripomenúť, že podľa Smeru je to zásadná otázka zahraničnej politiky. To ostatne tvrdia aj niektorí ústavní právnici, napr. pán Vincent Bujňák. No a Smer práve z tohto pohľadu iniciuje mimoriadnu schôdzu, ktorá bude v pondelok.“

Moderátorka: „Áno, tak sme parlamentná demokracia, zase kde inde by sa o týchto otázkach malo diskutovať, keď nie v parlamente a zase toto je legitímnym právom opozičnej strany, aby iniciovala opozičnú schôdzu.“

Moderátorka: „No vidíte, a tu sa musím opýtať, lebo spomínate okrem iného systém Patriot, ale to sú prepožičané systémy a týmto argumentujú aj kritici, že to nie je celkom to isté, ako keď my sme mali vlastné, i keď ako hovoríte, neboli zapojené. Tak zmení sa do budúcnosti? Budeme mať vlastné?“

Moderátorka: „Na druhej strane napriek tomu všetkému, čo ste práve pospomínali, že aké systémy k nám prišli, mnoho sme toho odovzdali práve Ukrajine, a preto vám kritici vyčítajú, že sa demilitarizujeme.“

Jaroslav Nad': „Napr. bojové obrnené vozidlá 8×8 alebo pásové bojové obrnené vozidlá, radarové systémy začnú prichádzať.“

Moderátorka: „Pri niektorých z nich ste mimochodom čelili kritike z predrazenia.“

Moderátorka: „Jeden z problémov, ale to je na úplne inú, veľkú reláciu, sú kompetencie OSN, ktorá je tak trochu bezzubá v tomto konflikte, ale teda Valné zhromaždenie v novej, nezáväznej rezolúcii opäť vyzvalo Rusko, aby okamžite stiahlo svoje jednotky z Ukrajiny. No a v tejto súvislosti je aj diskusia o tom, či sa dostatočne hovorí o mieri. No a konkrétne napr. Smer presadzoval, aby slovenský parlament zatlačil na Európsku komisiu v súvislosti s

presadzovaním mierového riešenia vojny na Ukrajine namiesto dodávok zbraní. Je reálne, aby tie strany si už teraz sadli k tomu spoločnému stolu a rokovali o mieri?“

Moderátorka: *„Ešte jedna aktualita, so svojím návrhom mierového riešenia prišla Čína, aj keď to nekonzultovala s Ukrajinou. Môže toto byť nejakým základom pre posun?“*

V rámci diskusie zaznela zo strany ministra Naďa aj kritika opozičných politikov najmä zo strán Smer-SD a Hlas-SD a ich postojov týkajúcich sa otázky bezpečnosti SR a zahraničnej politiky. V prípadoch, kedy hosť vybočil z roviny všeobecnej kritiky ku konkrétnym obvineniam, moderátorka zasiahla a upozornila host'a na neprítomnosť dotknutej strany, napr.:

Jaroslav Naď: *„Ja na mieste Pellegriniho, ktorý to vytiahol mimochodom na mňa niekde, preto ho spomínam, inak by som ho nespomínal alebo tí, ktorí to kritizujú za vlády Roberta Fica a Smeru, tak na ich mieste by som bol tichučko. Lebo ja som si doteraz myslel, že na tom sa chcel naozaj baviť len Danko a SNS, lebo nemali rezort obrany v rukách v tom čase, ale neskôr som zistil, že keďže sa aj Pellegrini k tomu takýmto spôsobom vyjadruje, tak sa obávam, že aj Hlas mal na tom nejaký záujem alebo Smer.“*

Moderátorka: *„Nemáme ich tu. Nemôžu sa v tejto chvíli brániť.“*

Jaroslav Naď: *„... predsa tu existujú nejaké svedecké výpovede o tom, že Peter Pellegrini bral 150 000 v kartóne od šampanského.“*

Moderátorka: *„To ešte naozaj nie je dokázané, pán Naď, aby sme boli korektní.“*

Sme toho názoru, že tvorcovia programu aj pri absencii názorového oponenta dokázali zabezpečiť, aby v programe zaznela dostatočná oponentúra voči postojom a vyjadreniam ministra J. Naďa. Napriek tomu, že bol minister J. Naď jediným hosťom diskusie, domnievame sa, že názor protistrany bol v diskusii adekvátne a relevantne zastúpený prístupom moderátorky diskusie, ktorá hosťovi kládla otázky k pertraktovaným témam z perspektívy názorových oponentov ministra J. Naďa. Formulácie otázok obsahovali protiargumenty a kritické vyjadrenia opačného názorového spektra, neboli konformné s postojmi host'a, naopak, vyvažovali ich, sponchyňovali resp. konfrontovali, čím moderátorka programu zabezpečovala sprostredkovanie opačného názoru.

Spôsob vedenia diskusie bol podľa nášho názoru vecný, náležite kritický, vyvážený a nestranný. Diskusia mala jasný dramaturgický plán a dopredu dané témy, ktorých sa moderátorka aj hosť držali. Dramaturgia relácie, vrátane výberu hostí a okruhu otázok diskusie je pritom plne v kompetencii vysielateľa. Neprítomnosť druhého zamýšľaného host'a programu bola poslucháčom dostatočne a primerane objasnená, a ako vyplýva z rozhodovacej praxe Rady, sama o sebe nie je porušením zásad objektívnosti a nestrannosti programov aktuálnej publicistiky.

Na základe predloženej analýzy preto konštatujeme, že v monitorovanom programe sme nezaznamenali také nedostatky, na základe ktorých by vzniklo podozrenie z porušenia povinností vysielateľa ustanovených § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. týkajúcich sa zabezpečenia objektívnosti a nestrannosti programov aktuálnej publicistiky.

V súlade s vyššie uvedeným sa domnievame, že v programe odzneli relevantné informácie, že spracovaním programu divák nemohol nadobudnúť mylnú predstavu o odvysielaných informáciách a že bolo mu umožnené vytvoriť si na predmetné témy svoj vlastný názor.

Program sa podľa nášho názoru nedostal do kolízie s verejným záujmom a teda nepovažujeme za odôvodnené zasiahnuť do práva na slobodu prejavu vysielateľa.

ZÁVER:

Na základe uvedeného sme toho názoru, že vysielateľ programovej služby Rádio Slovensko odvysielaním programu *Sobotné dialógy* dňa 25. 2. 2023 o cca 12:10 hod. **neporušil ustanovenie § 25 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Podnety na preverenie navrhujeme posúdiť ako **neopodstatnené.**

Prepis monitorovaného vysielania k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. PGO-RPMS/2023/00445)

Monitorované vysielanie: Sobotné dialógy
Deň vysielania: 25. 2. 2023
Čas vysielania: 12:10 h
Označenie podľa JSO: -

- časový kód cca:

12:10:00 začiatok programu

Marta Jančkárová, moderátorka: *„Uplynul rok od agresie Ruska na Ukrajinu. Krvavá vojna, ktorá mala byť pôvodne krátka, však dodnes nenaplnila ciele Moskvy. Napadnutá krajina agresorovi zatiaľ odoláva. Situácia vyústila v solidaritu Medzinárodného spoločenstva a humanitárnu i vojenskú pomoc. Je dostatočná na to, aby si Ukrajina udržala svoju územnú celistvosť? Môže sa Európa, najmä východné krídlo NATO, vrátane Slovenska, cítiť bezpečne? Pošleme Ukrajine naše stíhačky? A dokážeme sa účinne brániť pred propagandou a dezinformáciami? Diskutovať budeme s povereným ministrom obrany pánom Jaroslavom Nad'om z OĽaNO. Dobrý deň.“*

Jaroslav Nad', poverený minister obrany (OĽaNO): *„Dobrý deň prajem.“*

Marta Jančkárová, moderátorka: *„Ako politický oponent mal prísť do tejto relácie predseda zahraničného výboru Národnej rady pán Marián Kéry. Ešte v stredu hovorca strany Smer-SD potvrdil jeho účasť. Krátko pred reláciou však namiesto neho prišiel do rozhlasu neohlásene podpredseda strany Ľuboš Blaha, ktorý nebol dohodnutý. Hovorca strany však do začiatku relácie, ktorú pre pracovný program povereného šéfa rezortu obrany nahrávame v piatok predpoludním, zmenu neoznámil ani neospravedlnil pána Kéryho. Preto uplatňujeme princíp prázdneho kresla. Reláciou vás sprevádza Marta Jančkárová. (predel)*

Pán minister, tak nastali nečakané okolnosti našej relácie. Prekvapilo vás to?“

Jaroslav Nad': *„Viete čo, prekvapilo aj keď na druhej strane, ak si správne spomínam, tak podobná vec sa stala, myslím, v súkromnej televízii Veronike Remišovej, keď tiež namiesto dopredu ohláseného host'a za stranu Smer tam prišiel na poslednú chvíľu Blaha. Zjavne to je stratégia, ktorú teraz budú robiť. Na jednej strane chcú šíriť ďalej dezinformácie prostredníctvom Blahu a na druhej strane klamú vlastne aj dramaturgiu, buď televízie alebo rozhlasu v tomto prípade, aj druhého host'a o tom, akým spôsobom budú konať. Osobne som bol pripravený na diskusiu s pánom Kérym. Pán Kéry je predseda zahraničného výboru. Mal k tomuto čo povedať. Stretávame sa na výboroch. Veľakrát spolu debatujeme na tieto témy. Mohla to byť konštruktívna diskusia. Škoda, že neprišiel.“*

Moderátorka: *„Podme teda k samotnej téme. Už rok trvá vojna, o ktorej mnohí tvrdili, že nenastane. Dokonca aj vtedy, keď Rusko zhromažďovalo svoje vojská na hraniciach s Ukrajinou a presviedčalo, že ide len o cvičenie, pričom západ obvinilo z hystérie. O čom svedčí realita posledného roka?“*

Jaroslav Nad': „Realita posledného roka iba naplnila tie naše najhoršie obavy, že jednoducho Vladimir Putin sa rozhodol obrovskou silou napadnúť Ukrajinu kvôli naplňaniu svojich nejakých cieľov, cieľov, ktoré vlastne definoval v rôznych aj verejných vystúpeniach, že on chce vlastne zvrátiť ako keby históriu spred roka 1997, tzn., aby krajiny bývalého bloku sovietskeho po druhej svetovej vojne, aby sa vrátili naspäť pod krídla Ruska. Urobil preto naozaj obrovské, obrovské útoky a vlastne všetko, čo vedel na Ukrajinu, kde 10-tisíce ľudí umreli kvôli nezmyslom. A napriek tomu sa mu to nepodarilo a práve naopak, aj dnešné rokovanie alebo nočné rokovanie v OSN ukázalo, že 141 krajín sveta sa postavilo zásadne proti Ruskej federácii a iba 7 krajín v noci hlasovalo za Ruskú federáciu. Takže namiesto toho, aby niečo tým získal Vladimir Putin, tak namiesto toho stratil naozaj veľmi veľa a navyše zabíja aj svoje vlastné obyvateľstvo, kde tiež umierajú 10-tisíce, už, už stovky tisíc mladých ľudí, Rusov, ktorí naozaj nechceli ísť bojovať na Ukrajinu a vytlačil ich tam Putin.“

Moderátorka: „Veliteľ bojovej skupiny NATO povedal, že Severoatlantická aliancia a jej členovia musia byť pripravení na všetky možnosti, vrátane tej najhoršej, a to konfliktu vysokej intenzity so silným protivníkom. Čo to znamená pre bezpečnosť Slovenska, ktoré sa nachádza na východnej hranici NATO?“

Jaroslav Nad': „No znamená to to, že môžeme byť naozaj šťastní a vďační za to, že sme členom Severoatlantickej aliancie, pretože krajiny ako napríklad Moldavsko dnes čelia obrovskému tlaku a Ruská federácia sa neštíti ničoho, vrátane vnútorného zasahovania spravodajskými službami ruskými, ale už aj vojenskými vyhrážkami voči Moldavsku a Moldavsko v NATO nie je. My, keby sme neboli v NATO, tak by sme mali rovnaký problém, ale naopak alebo presne tak ako povedal aj pán plk. Navrátil, faktom je, že musíme byť pripravení na rôzne alternatívy aj tie, ktoré si neželáme a ktoré nepredpokladáme. My nepredpokladáme, že by Rusi a špeciálne nie teraz, keď vidíme, že ani na Ukrajinu dokázali dosiahnuť nejaký väčší úspech, že by si trúfli zaútočiť na NATO. Ale keby sme v NATO neboli, tak tá situácia by bola úplne iná.“

Moderátorka: „Na druhej strane niektorí kritici hovoria o tom, že Západ má svoj podiel na eskalácii konfliktu. Ako vnímate tieto argumenty?“

Jaroslav Nad': „Ako absolútne nezmyselné. Aká eskalácia? Jediná eskalácia, ktorá tam je, je, je eskalácia, ktorá robí Ruská federácia. Napadla nezávislú, demokratickú krajinu. Ukrajina, vojská ruské sú na Ukrajinu, nie ukrajinské alebo nejaké iné, v Ruskej federácii. Vojna môže okamžite skončiť, keď sa rozhodne dnes Vladimir Putin prestať s agresiou na Ukrajinu, vojna môže skončiť. Čiže žiadna eskalácia. Jednoducho aj tá vojenská pomoc, ktorá prichádza z viac ako šesťdesiatich krajín sveta pre Ukrajinu aktuálne, tak tá je presne v zmysle Charty OSN. Charta OSN hovorí, že keď je krajina napadnutá, a v tomto prípade naozaj agresorom je Ruská federácia, čo potvrdila aj OSN vo svojom, teda v hlasovaní Valného zhromaždenia a Ukrajina je obeť, no tak v tom prípade obeť má právo sa v zmysle Charty OSN brániť a tiež pýtať od iných krajín pomoc vojenskú, a to sa presne deje. Čiže naopak my nie sme tým, kto by eskaloval ten konflikt, ale my sa snažíme zabraňovať Rusku v agresii a snažíme sa spoločne celá medzinárodná, medzinárodné spoločenstvo zachraňovať ľudské životy na Ukrajinu.“

Moderátorka: „Mierila som na tie postoje obhajcov Ruska, ktoré hovoria o približovaní sa NATO k Rusku, čo Moskva môže vyhodnotiť ako bezpečnostnú hrozbu.“

Jaroslav Nad': „No to samo osebe je vlastne nezmyslom, pretože na jednej strane Rusko tým, že chcelo zabráť Ukrajinu, tak v podstate by si vytvorilo obrovskú hranicu so Severoatlantickou alianciou a po tom, čo Švédsko a Fínsko, verím, čoskoro vstúpia do NATO, tak opäť sa im

výrazným spôsobom navyššia, navyši hranica Ruskej federácie so Severoatlantickou alianciou a, je to len kvôli tomu, že oni sú agresorom. Keby nebolo Rusko zaútočilo na Ukrajinu, tak Švédsko a Fínsko nežiada o členstvo, členstvo v NATO. Čiže celý ten argument o tom, že sa približuje NATO k Rusku je, je nezmyslom a navyše treba si to povedať úplne otvorene. Každá krajina má právo si určiť svoje zahraničnopolitické a bezpečnostné smerovanie. Každá krajina, vrátane Slovenskej republiky. Ja keď som bol študent na vysokej škole, tak už vtedy v roku 2000 niekedy ruský veľvyslanec tam vykrikoval, keď sme mali s ním debatu, že ak vstúpime do NATO, tak na nás budú mieriť jadrové zbrane a že si to nezaslúži a jednoducho tieto, tieto propagandistické frázy, ktoré oni stále púšťajú. Áno, a teraz sa rozhodli jednoducho budú reálne konať a že reálne budú zabíjať nevinných ľudí na Ukrajine. Toto je absolútna reflexia mentálneho nastavenia Vladimira Putina a jeho celej administratívy, ale verím tomu, že medzinárodné spoločenstvo ostane zomknuté ako aj doteraz a nedovolíme tomu, aby to ďalej narastalo.“

Moderátorka: „Strana Smer často deklaruje, že ide o zástupnú, teda akúsi proxy vojnu medzi Ruskom a Západom. Má tento argument nejaké rácie?“

Jaroslav Nad’: „To mi príde až, keby to nebolo tragické, tak by mi to prišlo smiešne, pretože realita je taká, že ani jeden americký, ale ani ukrajinský vojak nie je na území Ruska, ale všetci ruskí vojaci, ktorí majú ruky, nohy a boli schopní ísť, tak sú na území Ukrajiny. To je po prvé. Po druhé, Američania si dávajú obrovský pozor, aby jednoducho nijakým spôsobom nezasahovali osobne, ale aj Severoatlantická aliancia. Tá nezahlasovala ani jeden jediný krát na nejakej vojenskej pomoci, iba humanitárnej. Čiže to sú jednotlivé rozhodnutia členských štátov OSN, ktoré sa rozhodnú v zmysle Charty OSN pomáhať, pomáhať Ukrajine. No a po tretie ten potenciál Spojených štátov amerických je taký obrovský vojensky, je taký obrovský, že to, čo dodnes dali Spojené štáty americké ako vojenskú pomoc Ukrajine zo svojich zásob, nie priamo zo živých, povedal by som, štruktúr, ale zo zásob alebo priamo z obranného priemyslu, tak to nedosahuje ani jedno, ani jedno percento, možno ani pol percenta reálnych kapacít, ktoré Američania majú. Keby to bol konflikt medzi USA a Ruskom, tak by to vyzeralo úplne inak.“

Moderátorka: „Generálny tajomník NATO Jens Stoltenberg ešte v decembri vyjadril obavu, že boje na Ukrajine by sa mohli vymknúť spod kontroly a prerásť do vojny medzi Ruskom a NATO. Dodal, citujem: "Pracujeme každý deň na tom, aby sme tomu zabránili", koniec citátu. To je aj dôvod, že Západ sa dlho zdráhal poslať Ukrajine ťažšie zbrane. No na druhej strane, je vôbec reálne víťazstvo Ukrajiny pri tom súčasnom objeme vojenskej pomoci, keď, ako sám hovoríte, zatiaľ je to len zlomok toho, čo by Západ mohol poskytnúť?“

Jaroslav Nad’: „To je veľmi teoretická otázka, lebo otázka je tiež to, čím reálne Ruská federácia disponuje a napriek tomu, že sa tu šírila obrovská propaganda, dlhodobá o tom, ako Rusi sú druhá najsilnejšia armáda na svete a čo všetko majú, tak sa ukazuje, že v podstate za celý rok konfliktu, ktorý si mysleli, že budú mať do desiatich dní vybavený, tak nedokázali ani jeden zo svojich strategických cieľov naplniť, ktoré, ktoré stanovili a vidíme, že už im pomáha aj Irán, Severná Kórea. Sú obavy, že im začne vojensky pomáhať aj Čína, samozrejme, vojensky im pomáha Bielorusko. A napriek tomu všetkému, že tieto krajiny im pomáhajú tým Rusom, tak napriek tomu sa nedarí naplniť ani jeden zo svojich strategických cieľov. Čiže áno, ten rozdiel vojenskej pomoci od konfliktu, ktorý začal teda presne pred rokom, k dnešnému dňu je naozaj veľmi veľký zo strany Západu, ale zďaleka, opakujem, zďaleka to nenaplnia ani jedno percento, ani jedno jediné percento tých potenciálnych schopností a možností, ktoré krajiny NATO majú.“

Moderátorka: „V tejto súvislosti si môžeme pripomenúť aj slová nemeckého kancelára Olafa Scholza, citujem: "Prelomili sme množstvo tabu". Podľa neho je Nemecko na čele v pomoci Ukrajine. Tvrdí, že všetka podpora je podriadená tomu, aby sa konflikt nezmenil na vojnu medzi Ruskom a NATO, čiže veľmi podobne ako Jens Stoltenberg. Ale povedal aj to, že diskusia o západných stíhačkách nedáva zmysel, pretože ukrajinská armáda teraz potrebuje úplne iné zbrane. Súhlasíte s tým?“

Jaroslav Nad': „No ono to je komplexnejšia otázka. Na jednej strane tá diskusia o západných stíhačkách, konkrétneho o stíhačkách F-16 a stíhačkách Gripen, švédskych, prebieha a prebieha intenzívne a sú krajiny, ktoré sú pripravené poskytnúť svoje, už uzemnené alebo v dohľadnej dobe uzemnené stroje staršieho dáta, lebo už majú náhradu. Ale faktom je tiež to, že aby pilot mohol lietať na týchto stíhačkách, potrebuje minimálne, a to naozaj je minimum, dvojnásobný výcvik, aby sa dostal od, od základného lietania k takýmto, k takejto znalosti, aby mohol lietať na F-16-čkách. Čiže preto to až tak veľmi nemá význam ako hovoril pán kancelár Scholz, lebo Ukrajina potrebuje pomoc okamžite. Ale sú krajiny, minimálne 4, ktoré doteraz už poslali stíhačky na Ukrajinu a poslali ich takým spôsobom, že to boli stíhačky, ktoré, ktoré už mala predtým ukrajinská armáda vo svojej výzbroji a tým pádom mali pilotov vycvičených, mali technikov vycvičených, mali na to zázemie a tým pádom vedeli tie stíhačky používať okamžite. Tzn. áno, z hľadiska západných stíhačiek môže začať prebiehať výcvik Ukrajincov a časom tam nejaké tie stíhačky prídu, som o tom presvedčený. Čo sa týka stíhačiek, ktoré oni už doteraz používali, ako sú napríklad naše MiG-29, tak v tom prípade, keď im tá krajina poskytne takéto stíhačky, ako doteraz urobili 4 krajiny, opakujem, minimálne, tak, tak v tom momente oni vedia to používať a vedia ich naozaj používať na obranu na svojom území okamžite. Takže tá diskusia je komplexnejšia, ale verte mi, že ak teda nedajbože bude takto o rok ešte konflikt prebiehať, tak budem, ja som presvedčený o tom, že v tom čase už budeme evidovať rozhodnutia o tom, že aj západné stíhačky už budú na Ukrajine alebo budú urobené adekvátne dohody.“

Moderátorka: „Na druhej strane Moskva opakovane obvinila spojencov z NATO, že sa prakticky stali stranou konfliktu tým, že poskytli Ukrajine zbrane, cvičili jej jednotky a poskytovali jej spravodajské informácie. No a teraz sú témou stíhačky, na čo Moskva reagovala veľmi podráždene, napr. v prípade Veľkej Británie. Pán Nad', neobávate sa tej väčšej eskalácie celej vojny už aj s ohľadom na to, že samotná Severoatlantická aliancia bola doteraz v tejto veci veľmi zdržanlivá? Veď pamätáme si, že Poľsko už vlani prišlo s touto iniciatívou. Chcelo to riešiť cez základňu Rammstein a Pentagon to zamietol.“

Jaroslav Nad': „No, je to, viete, niektoré sú medializované a potom niektoré veci sú reálne. Faktom je, že Severoatlantická aliancia do toho nevstupuje, a to opakujem. NATO do tejto témy nevstupuje. Ono ani, ani jednu, ani jeden náboj neschválilo NATO, lebo NATO práve nechce poslúžiť Putinovi, aby ten sa mohol, ten si vytváral nejakého slameného panáka, ako keby umelého oponenta, lebo to on robí. Putin toto hovorí, čo ste aj vraveli, že, že vlastne sa vťahujú vojská NATO, lebo on potrebuje pre domáceho poslucháča, pre toho voliča, občana Ruska on potrebuje mať nejakého nepriateľa, voči ktorému Rusko bojuje. Tak si ho vytvoril. Imaginárny nepriateľ vo podobe NATO alebo amerických vojsk alebo ja neviem, čo všetko, si vymýšľa a na to si dávajú jednotlivé krajiny veľký pozor. Preto Severoatlantická aliancia do toho nevstupuje. A Poliáci povedali, že sú ochotní zo svojej výzbroje aktívne používaných lietadiel a oni teda majú rôzne typy lietadiel, sú ochotní poskytnúť Ukrajine vtedy, keď sa urobí nejaká koalícia krajín, ktorá naraz pošle takéto lietadlá. Ale potom sú lietadlá, ktoré sú uzemnené, sú nepoužívané. Aj Poliáci také majú, aj my, aj iné krajiny také mali a postupne ich tam jednoducho dávajú, lebo to nie sú aktívne využívané lietadlá, ale sú uzemnené. Z tohto, toto je obrovský rozdiel. Keď Putin hovorí, že ide o eskaláciu, tak to je naozaj len kvôli tomu, aby

obhajoval tú svoju agresiu. Ale nedarí sa mu to. Hovorím, dnes v noci 141 krajín sveta verzus 7 zásadne odsúdili Vladimíra Putina a jeho režim za to, čo robí na Ukrajine. Takže po roku v podstate ostáva tá komunita medzinárodná jednoznačne na strane Ukrajiny.“

Moderátorka: *„Na druhej strane, keď sa vrátim ešte k tým stíhačkám, nebolo by predsa len lepšie, keby to bolo kolektívne rozhodnutie? Lebo napr. volá potom Taliansko, u nás na domácej scéne Peter Pellegrini, líder Hlasu - SD.“*

Jaroslav Nad’: *„Ale tam bude kolektívne rozhodnutie, ale stíhačiek západného typu, opakujem, však už to hovorím nielen v tejto relácii, ale aj v iných vystúpeniach, že áno, sú krajiny, medzi ktoré patrí Holandsko a iné, ktoré majú typy F-16, lietadlá, ktoré už uzemňujú, lebo si objednali nové typy lietadiel, buď F-35ky alebo nové F-16tky a tieto uzemnené lietadlá sa vytvorí koalícia krajín a oni pôjdu na tú Ukrajinu. Vám hovorím, že do roka, keď bude nedajbože vojna ešte stále prebiehať, tak tie stíhačky už tam buď budú, alebo bude rozhodnutie, že budú prebiehať. Ale druhá vec je diskusia o pôvodne sovietskom type lietadiel a tie už jednotlivé krajiny jedna krajina po druhej tam posielajú: Čiže tam sa nevytvárala žiadna, žiadna nejaká koalícia krajín. Jednoducho krajiny každá jedna si uvedomila, že teraz tie stíhačky majú uzemnené, majú ich odložené, musia sa o ne starať, musia ich strážiť, strácajú na hodnote, no tak ich dávajú Ukrajincom, ktorí ich vedia okamžite na svoju obranu používať. Tak je to správne. Ja som povedal, že ja som v tejto veci osobne takpovediac nad vecou. Ja naozaj som absolútne vnútorne presvedčený o tom, že slovenské MiG-y by sme na Ukrajinu dať mali, lebo v tomto momente my už ich nikdy nepoužijeme. Padlo rozhodnutie, nemáme už pilotov posledných štyroch, lebo ešte bývalá vláda rozhodla, že nebudú ani výcvik na ich prebiehať už nových pilotov, čiže máme málo pilotov na ne. Náhradné diely prakticky sa nedajú zohnať. Aj keď sme mali teda ich ešte vo využívaní, myslím, do konca septembra, tak reálne nám lietali 3-5 lietadiel. Platili sme desiatky miliónov eur ročne za servisovanie, a pritom nám ich málo lietal a kvôli tomu a teraz ich máme územné, musíme sa o nich starať, musí sa robiť nejaká údržba, to stojí desiatky tisíc EUR mesačne zbytočne a strácajú na nejakej hodnote. Ak ich vieme teraz poslať, ja budem navrhovať, áno, aj vláde aj Národnej rade alebo keď bude diskusia o tom, ja pôjdem do Národnej rady, aby sme jednoducho tie stíhačky na Ukrajinu poslali, lebo Ukrajincom pomôžu sa zabrániť a my už ich jednoducho nepotrebujeme. A nie je to žiadna eskalácia, lebo zďaleka nebudeme prvou krajinou, ako to niekto šíril z nevedomosti alebo teda nechcem povedať, že z klamstva, ale skôr nevedomosti, že jednoducho by sme mali byť pionierom alebo prvou krajinou. Už viaceré krajiny stíhačky na Ukrajinu poslali.“*

Moderátorka: *„To znamená, aby sme túto časť definitívne uzavreli, viete upokojiť tých našich ľudí, ktorí sa obávajú nejakej možno neočakávanej, ostrej reakcie zo strany Moskvy, že toto nenastane?“*

Jaroslav Nad’: *„Určite naše stíhačky, ktoré, keby sme aj dali na Ukrajinu, nevyvolajú nejakú neočakávanú, ostrú reakciu Moskvy. Viete, Putinovi rozumieť už nerozumie naozaj nikto, ani jeho najbližší spolupracovníci. Takže on môže urobiť akékoľvek rozhodnutie, aj akékoľvek šialené rozhodnutie, ale na to naozaj nemá vplyv to, či my dáme alebo nedáme pár starých stíhačiek, ktoré pre nás sú už nevyužiteľné, na Ukrajinu.“*

Moderátorka: *„Jedna vec je, že či by sme tie stíhačky mali dať Ukrajine a v tom sa mnohí zhodujú s vami, že áno, i keď niektorí hovoria, že nie, ale toto sme už uzavreli. Ale druhá stránka veci je, že či poverená vláda má právomoc to urobiť. O tom je teraz veľká diskusia. Opozičný Smer, ktorého zástupcu tu nemáme z tých dôvodov, ktoré som povedala v úvode, tvrdí, že poverená vláda na to nemá kompetenciu, teda na to, aby rozhodla o poskytnutí našich MiG-ov*

Ukrajine. Vy ste pred niekoľkými dňami v médiách sľúbili, že poslancom predložíte návrh uznesenia, teda že neobídete parlament. Čo približne by malo byť v tom uznesení? “

Jaroslav Nad’: *„Áno. To, že Smer tvrdí, že, že na to nemáme právo, to je jeho názor. Ja som teda počúval rešpektovaných ústavných právnikov a ani tí sa nezhodujú v tomto názore. Čiže naozaj je tam vidno, že Robert Fico jednoducho už v tom paškville právnom, ktorý navrhol, keď padla Radičovej vláda, kde napísali veľmi vágne, že zásadné otázky zahraničnej politiky, tak a nie je to definované, čo sú zásadné otázky, o ktorých teda nemôže rozhodovať vláda. Podľa môjho názoru by to bolo napríklad vystúpenie z Európskej únie alebo z NATO, to je zásadná otázka, nie darovanie nejakého materiálu, ktorý už je vyradený a pre nás už nebude nejakým spôsobom slúžiť. Počúval som alebo čítal som veľmi pozorne pána Jána Mazáka, bývalého predsedu Ústavného súdu, ktorý sa vyjadril tak, že vždy budú rôzne názory právnikov, ale je to v prvom rade na zodpovednosti vlády, aby také rozhodnutie prijala. Ja sa s týmto názorom absolútne stotožňujem. Rovnako tak právnici u nás na ministerstve aj s právnikmi ministerstva zahraničných vecí, rovnako ako pán minister spravodlivosti vo svojej analýze nám povedali, že jednoducho vláda na to právomoc má. Ale aby sme predišli nejakým špekuláciám, ja som naozaj sľúbil a na tom trvám, že do parlamentu bez problémov na túto tému diskutovať pôjdem a už evidujem, že niektoré, niektorí poslanci Národnej rady pripravujú nejaký návrh uznesenia, o ktorom by sa rokovalo. Uvidím, aký to bude návrh uznesenia. Ak sa s ním nebudem stotožňovať, tak možno pripravíme ako vládny návrh do Národnej rady a uvidíme, ako sa k tomu postaví Národná rada. Nech sa ukážu aj jednotliví poslanci aj jednotlivé strany, ktoré tam sú, že či naozaj sú prozápadní a myslia na tie obeť na Ukrajine, ako im pomáhať alebo, alebo sú jednoducho proruskí alebo sú potom takí, ktorí sa nesprávajú zodpovedne a raz idú dolava, raz doprava, raz hore, raz dole, len podľa toho, aby ulahodili všetkým voličom. Jednoducho toto je hodnotová otázka, či chceme alebo nechceme Ukrajincom pomáhať. Som presvedčený o tom, že každý hodnotovo nastavený poslanec by mal zahlasovať za to, aby sme nielen MiG-y, ale akúkoľvek ďalšiu vojenskú techniku, ktorú Ukrajinci budú potrebovať a my ju budeme môcť poskytnúť, aby sme jednoducho Ukrajine poskytli, aby vláda dostala takýto mandát. To je otázka najbližších, ja neviem, či dní alebo týždňov, kedy prídeme k takejto diskusii a ja verím tomu, že to bude veľmi skoro, aby sme mohli pomôcť Ukrajincom tak skoro, ako je to možné.“*

Moderátorka: *„Čiže finálne rozhodnutie bude na parlamente? “*

Jaroslav Nad’: *„Áno, predpokladám, že finálne rozhodnutie bude v parlamente. Ja s tým nemám problém. Myslím si, že tým akékoľvek politikárčenie o tom, že či sme na to mali právo alebo nemali právo, ukončíme. Ale ja si osobne myslím a rovnako tak mnohí právnici, vrátane ústavných právnikov, že toto nie je zásadná otázka zahraničnej politiky a tým pádom by o tom vláda mohla rozhodnúť sama. Takýmto spôsobom sa vytvorí akýsi precedens, ktorý podľa mňa nie je šťastný, lebo za zahraničnú politiku je zodpovedá vláda a potom prezident, ale nie Národná rada. Čiže osobne si myslím, že to nie je veľmi šťastné riešenie, ale za to, aby sme mohli pomôcť Ukrajine, to stojí a ja do toho parlamentu veľmi rád pôjdem.“*

Moderátorka: *„Ešte musím pripomenúť, že podľa Smeru je to zásadná otázka zahraničnej politiky. To ostatne tvrdia aj niektorí ústavní právnici, napr. pán Vincent Bujňák. No a Smer práve z tohto pohľadu iniciuje mimoriadnu schôdzu, ktorá bude v pondelok.“*

Jaroslav Nad’: *„To oni iniciujú mimoriadnu schôdzu len kvôli tomu, aby sa zviditeľňovali, aby z tejto výsostne hodnotovej otázky a tiež otázky racionality, lebo, viete, my bud’ dostaneme za to teraz, za tie, za tie MiG-y možno nejakých 150-160 miliónov EUR z Európskeho mierového nástroja, čo by sme nedostali, keby sme jednoducho nedali na Ukrajinu. Čiže je to aj*

ekonomicky výhodné pre Slovenskú republiku, ale zároveň je to hodnotová otázka, že chceme pomáhať Ukrajine. Oni sú zásadne proti pomoci Ukrajine. Im je jedno, že tam Putin jednoducho vraždí ľudí. Nechcú pomáhať Ukrajine a chcú z toho robiť politiku. Preto aj osobne, ale nechám to v rukách poslancov Národnej rady, to nie je moja zodpovednosť, ale ja osobne tvrdím, že tieto jeho schôdze by sme mali ignorovať, lebo prečo by sme mali skákať tak, ako Robert Fico píska. Príde mi to úplne zbytočné. Keď budeme mať o čom rokovať, tak budeme rokovať a opakujem parlament o tom rokovať bude. Parlament obchádzať nebudeme.“

Moderátorka: *„Áno, tak sme parlamentná demokracia, zase kde inde by sa o týchto otázkach malo diskutovať, keď nie v parlamente a zase toto je legitímnym právom opozičnej strany, aby iniciovala opozičnú schôdzu.“*

Jaroslav Nad': *„Je to úplne tak, súhlasím s vami. Na druhej strane kedykoľvek som ja inicioval napr. vo výbore pre obranu a bezpečnosť akékoľvek diskusie o zásadnej obrane, tak čo si myslíte, koľko ľudí tam prišlo zo strany Smer alebo tých, ktoré dnes hovoria o tom, že, že by chceli diskutovať o zásadných otázkach o obrane? Takže to je asi, asi toľko k ich úprimnosti.“*

Moderátorka: *„Pán minister, jedna z tých schôdzi nebola, pretože ste boli práve vtedy v zahraničí. Tak teraz budete na Slovensku a prídete vysvetľovať?“*

Jaroslav Nad': *„Ak bude schválený program, určite prídem, ale rovnako tak, ak by nebol schválený program, tak čoskoro bude takýto program zaradený, či už do riadnej schôdze, ktorá začína niekedy v marci alebo sa urobí mimoriadna schôdza. Lebo ja naozaj o tejto debate, o tejto problematike debatovať chcem.“*

Moderátorka: *„Mnohých našich poslucháčov a divákov zaujíma, že ako je teraz zabezpečená naša obranyschopnosť a ako bude aj v prípade, ak tie stíhačky naozaj posunieme Ukrajine?“*

Jaroslav Nad': *„No je, naša obranyschopnosť je na tak vysokej úrovni, ako nebola v histórii Slovenskej republiky. To môžem povedať úplne otvorene. Jednak máme tu naozaj z hľadiska protivzdušnej obrany 3 batérie systému Patriot, čo je kvalitatívne úplne iná úroveň, oveľa vyššia úroveň, ako bol ten náš polofunkčný systém S-300, ktorý mimochodom za vlády Roberta Fica bol vypnutý, naozaj nebol zapojený, to je reálna pravda. To sa treba opýtať náčelníka generálneho štábu, keď si ho zavoláte, či bol alebo nebol zapojený do systému protivzdušnej obrany.“*

Moderátorka: *„Prepáčte, ale tu sa musím na chvíľu pristaviť. To nebolo nezodpovedné? Tak mali sme vtedy vôbec dostatočnú obranyschopnosť?“*

Jaroslav Nad': *„No nebola, nebol žiaden systém, strategický systém protivzdušnej obrany na Slovensku, ktorý by bol zapojený 24 hodín denne 7 v týždni.“*

Moderátorka: *„Ani počas vášho pôsobenia?“*

Jaroslav Nad': *„Ani počas nášho pôsobenia. Ja keď som prišiel ako minister a som to zistil, tak okamžite sme začali rokovať, lebo iba 2 krajiny na svete dokážu opraviť S-300-ku, resp. modernizovať - Rusi a Ukrajinci. A keď som zistil, aký je stav, lebo ja som dostal tú informáciu, keď som nastúpil, okamžite sme začali rokovať s Ukrajincami, pretože Rusi už boli na sankčnom zozname. Keby neboli Rusi na sankčnom zozname s tou firmou, tak už, ak si spomínate, Robert Fico s Výbohom išli do Moskvy lobovať za to, aby Výbohova firma robila tú S-300vku, aby ju*

modernizovala. Čiže oni sami vedeli, že je nemodernizovaná, že je v zlom stave. Lenže prišla sankcia, Rusi to robiť nemohli. Fico to nechcel robiť s Ukrajincami, no tak my sme začali rokovať s Ukrajincami okamžite, keď som nastúpil ako minister. No a už sme sa aj dohodli vlastne na vzájomnom plnení, čo dostanú oni od nás a že sa to urobí, len potom už jednoducho sa dostala vojna na stôl, už sme vedeli zo spravodajských informácií aj my aj Ukrajinci, že tá vojna bude a oni povedali prepáčte, ale všetky naše kapacity teraz dáme na naše vlastné systémy. Čiže áno, keď my sme tú S-300vku potom dali na Ukrajinu, tak Ukrajinci si to opravili vo svojej fabrike a dodnes, do dnešného dňa slúži a poviem úprimne, v stredu som dostal novú informáciu o tom, že stále slúži, stále je nasadená a stále slúži a chráni životy na Ukrajine. Čiže nebol tu žiaden systém, pani Jančkárová, ktorý by bol zapojený a Robert Fico to veľmi dobre vie. Nech sa nebojí povedať tým ľuďom. Zároveň stíhačky tie sú uzemnené, lebo boli 3-5 boli letuschopné reálne, ale platili sa desiatky miliónov eur ruskej spoločnosti na to, aby, aby sa udržiavalo pár letuschopných stíhačiek. No a my sme dokázali zabezpečiť to, že nás chránia vlastne, kým nám prídu F-16tky budúci rok, tak nás chránia Poliaci a Česi a od leta pravdepodobne aj Maďari sa pridajú a budeme mať chránené aj okolie, vlastne v podstate s výnimkou tej ukrajinskej hranice, komplet našimi spojencami a na ukrajinskej hranici dnes sú zariadenia aj aliančné aj naše, ktoré nás chránia veľmi intenzívne práve kvôli tomu, že tam je vojna, že sme vlastne na hranici. No a potom pozemná technika sa zásadným spôsobom modernizovala a plus tu máme, samozrejme, aliančnú jednotku, ktorá tu má aj systémy, či už pozemné alebo protivzdušné, ktoré nás tiež bránia. Čiže z tohto hľadiska, aby som to urýchlil alebo skrátil, sme tak dobre bránení, ako sme neboli bránení nikdy doteraz v histórii Slovenskej republiky.“

Moderátorka: „No vidíte, a tu sa musím opýtať, lebo spomínate okrem iného systém Patriot, ale to sú prepožičané systémy a týmto argumentujú aj kritici, že to nie je celkom to isté, ako keď my sme mali vlastné, i keď ako hovoríte, neboli zapojené. Tak zmení sa do budúcnosti? Budeme mať vlastné?“

Jaroslav Nad': „Tak ja verím, že budeme mať vlastné, ale tak viete, môžete mať doma auto za 2 milióny, ale pokiaľ je v garáži, tak vám je na figu. Tak my sme mali S-300vku, ktorá bola vypnutá zo systému a bola nám s prepáčením na figu, lebo nemodernizovala a nepoužívala sa. Čiže z tohto hľadiska to, že tu máme prepožičané 3 systémy Patriot, to sú 3 miliardy EUR. To znamená, tí spojenci, 2 Patrioty 2 batérie od Nemcov a 1 Spojených štátov amerických, tu máme prepožičané hodnote troch miliárd a ja, keď im to tak vadí tomu Ficovi, že to nemáme, no tak prečo nekúpil alebo Pellegrinimu, prečo to nekúpil, keď boli predsedovia vlády? Prečo nekúpili nové systémy protivzdušnej obrany? No lebo to je drahá vec. Ja tomu rozumiem. No tak keď to je drahá vec, tak máme chvalabohu zadarmo ešte aj prevádzku, ešte aj samotní vojaci tých krajín to tu obsluhujú. To znamená nás to nestojí nič a je to nonstop 24 hodín denne 7 dní v týždni zapojené do aliančného systému ochrany vzdušného priestoru Slovenskej republiky. No a keď sa urobí rozhodnutie o tom, že sa nakúpia naše národné systémy, ja budem vďačný, ale treba sa pripraviť na to, že 1 komplexná batéria naozaj bude stáť okolo 1 miliardy. Čiže to samozrejme nie je málo peňazí a je to primárne otázka na nejaké systémové ošetrovanie na budúcu vládu, ale ja nevyklúčujem, že ešte počas tejto vlády urobíme nejaké menšie opatrenia, aby sme dokázali ešte zvýšiť našu, náš systém protivzdušnej obrany. A tu chcem podotknúť a poďakovať Nemcom napr., že nám darovali tie 2 systémy Mantis. Jeden systém stojí okolo 110 miliónov EUR a darovali nám ich a prídu nám v najbližších týždňoch a budeme tu mať 2 systémy, ktoré budú pravdepodobne chrániť teda východné Slovensko a áno, to je veľká vďaka, lebo sme ušetrili kopec peňazí, ale je to práve vďaka tomu, akým spôsobom sa staviame aj k Ukrajine a aké máme výborné bilaterálne a multilaterálne vzťahy ako Slovenská republika aktuálne. Si myslíte, že Fico, ktorý nazval nemecké ozbrojené sily, ktoré u nás nám pomáhajú sa brániť,

Wehrmachtom, tzn. nacistickou, nacistickými ozbrojenými silami, že on by dostal od Nemcov, keby bol vo vláde, takýto systém? No to naozaj veľmi ťažko.“

Moderátorka: *„Na druhej strane napriek tomu všetkému, čo ste práve pospomínali, že aké systémy k nám prišli, mnoho sme toho odovzdali práve Ukrajine, a preto vám kritici vyčítajú, že sa demilitarizujeme.“*

Jaroslav Nad: *„No ale viete, keď máte veci, ktoré sú buď nepoužívané v skladoch ako napríklad tých 30 BVP jednotiek, ktoré sme vlastne darovali Ukrajine a za to nám dali Nemci 15 Leopardov, postupne do konca tohto roku príde všetkých 15. Tých 30 bolo naozaj na skladiisku nepoužívaných, tak tým sme sa nedemilitarizovali. My sme jednoducho sa vzdali vecí, ktorú by sme už nikdy nepoužívali, akurát tak v budúcnosti by sme museli platiť za to, že to budeme zneškodňovať. To isté munícia. Všetko viete, ja nechcem teraz znieť akože nechutne, ja sa za to ospravedlňujem, lebo primárne to samozrejme darujeme na Ukrajinu kvôli tomu, lebo im chceme pomôcť. Ale tá munícia, to všetko, veď to sú ešte zásoby z ťažkej doby za železnou oponou, totalitu, 50 60-ročná munícia, ktorú bolo treba, by bolo treba už likvidovať za ťažké peniaze alebo predlžovať životnosť za ťažké peniaze. A my sme to vlastne dokázali dať Ukrajine, oni to využili, ale zároveň my sme sa budúcich problémov týmto vzdali. To nemalo dopad na obranyschopnosť Slovenskej republiky. To jednoducho malo pozitívny dopad na obranyschopnosť Ukrajiny a zároveň to malo pozitívny dopad na náš štátny rozpočet, lebo za toto všetko sme dostali peniaze z Európskej únie, doteraz už vyše 80 miliónov EUR, a za to kupujeme novú muníciu, ktorá prichádza do našich skladov, fungl novú, plne kompatibilnú s NATO a plne využiteľnú pre naše ozbrojené sily. Takže jednoducho každý, kto sa k tomu vyjadruje, kto tomu rozumie, tak zastáva názor, ktorý som teraz povedal a všetci ostatní, ktorí hovoria niečo iné, sa buď tomu nerozumejú, čo rešpektujem, ale potom nech sa k tomu nevyjadrujú alebo niektorí sa tomu rozumejú, ale vyslovene klamú a zavádzajú, lebo im to politicky vyhovuje, ale to je potom o zodpovednosti, ako sa k tomu stavíme.“*

Moderátorka: *„Keď sa obhliadneme späť na tie posledné mesiace, tak vieme, že ruské rakety dopadali niekedy aj relatívne blízko Slovenska. Pripomeňme si najzápadnejšie väčšie ukrajinské mesto Lvov, približne 100 km od našej hranice. Dalo by sa diskutovať aj o tom, že ak by bolo Rusko úspešnejšie a ovládlo Ukrajinu tak, že by sa stalo našim susedom, že čo by to znamenalo pre Slovensko, ale teda vďaka všetkým týmto systémom, ktoré tu odzneli, sa môžeme cítiť naozaj bezpečne?“*

Jaroslav Nad: *„No môžeme sa cítiť bezpečnejšie, ale nie úplne bezpečne, veď ja to aj tak verejne hovorím teraz, že Slovensko je bezpečnejšie v nebezpečnejšom svete, a to je presný popis toho. Máme oveľa lepšie spôsobilosti. Ďalšia technika nám príde čoskoro, ktorú sme obstarali.“*

Moderátorka: *„Ktorú máte na mysli?“*

Jaroslav Nad: *„Např. bojové obrnené vozidlá 8×8 alebo pásové bojové obrnené vozidlá, radarové systémy začnú prichádzať.“*

Moderátorka: *„Pri niektorých z nich ste mimochodom čelili kritike z predrazenia.“*

Jaroslav Nad: *„No, viete čo, keď ste to už povedali, mám tu takúto tabuľôčku. Viem, že sa to tu aj nahráva, lebo viete, to sú také klamstvá. Tá tabuľka hovorí úplne jasne. Toto je plán v roku 2019. Jedno vozidlo malo stáť 4,785 milióna. A toto je realita v roku 2022, stálo 4,675*

milióna. Čiže lacnejšie ako v minulosti. K tomu nový aliančný kanón. To bol starý sovietsky. K tomu komunikačné systémy, k tomu integrovaný systém velenia a riadenia, k tomu rušičky, k tomu dodávky munície v kontrakte, lepšie dizajnové úpravy, piata generácia elektroniky vnútri a digitálnych strojov a nová generácia veže, + 20 % inflácia za tie 3 roky, 4 roky a napriek sme to dokázali lacnejšie obstarat' ako to bolo pripravené za vlády Petra Pellegriniho. Čiže kludne bez problémov sa za túto vec postavím kedykoľvek. Výrazne lacnejšie sme to obstarali a nebyť 20 % inflácie, tak sa dostaneme ešte hlboko pod 4 000 000 vrátane DPH to je suma, mimochodom. Čiže, prosím pekne, ako každý, kto sa k tomu vyjadruje, keby mal len základné rúcio. Ja na mieste Pellegriniho, ktorý to vytiahol mimochodom na mňa niekde, preto ho spomínam, inak by som ho nespomínal alebo tí, ktorí to kritizujú za vlády Roberta Fica a Smeru, tak na ich mieste by som bol tichučko. Lebo ja som si doteraz myslel, že na tom sa chcel naozaj baviť len Danko a SNS, lebo nemali rezort obrany v rukách v tom čase, ale neskôr som zistil, že keďže sa aj Pellegrini k tomu takýmto spôsobom vyjadruje, tak sa obávam, že aj Hlas mal na tom nejaký záujem alebo Smer.“

Moderátorka: „Nemáme ich tu. Nemôžu sa v tejto chvíli brániť.“

Jaroslav Nad': „A oni mňa tam tiež nemali v tej relácii, kde to vytiahli a vytiahli to. Takže ja iba reagujem na nich prostredníctvom vašej relácie, ospravedlňujem sa, ale tak mohli prísť a bol by som to povedal, povedal aj pánovi Kérymu, len sa zľakol zjavne. Čiže realita je taká, že sme to vysúťažili výrazne lacnejšie napriek výrazne lepšej vybaveniu toho vozidla a napriek 20-percentnej inflácii. Čiže nech sa na mňa nehnevajú, ale toto je vec, ktorú bez problémov sa kedykoľvek postavím. Urobili sme dobrú, dobrý nákup. No ale aby som teda zopakoval. Čiže 8×8 bojové obrnené vozidlá, pásové, radary, rôzne systémy pasívneho prehľadu, munície, atď. Všetko sa nakúpilo a postupne to bude prichádzať. Ja som rád aj infraštruktúra, ktorá sa toľko opravuje. Ja som rád, že sa to robí a budúci minister, ktorý príde po ďalších voľbách, bude veľa prijímať, ale ja mu na to nezávidím. Ja som teda veľa neprijal od môjho predchodcu, ale jemu doprajem, aby prijímal tie veci, ktoré budú prichádzať, lebo to zlepšuje obranyschopnosť Slovenskej republiky a skvalitňuje ozbrojené sily, a to je úloha ministra obrany a myslím si, že sa môžem pozrieť každému do zrkadla bez problémov.“

Moderátorka: „Pán minister, už v úvode som spomínala dezinformácie, tak sa im aspoň krátko zavenujme. Niektorí predstavitelia Smeru hovorili, že obyvateľom hrozí mobilizácia a umieranie na ukrajinskom fronte. Vy ste vyzvali generálneho prokurátora, aby konal, pretože toto všetko ste označili za nezmysly. Ale neuvažujete priamo o podnete do podateľne generálneho prokurátora alebo máte nejakú informáciu, či polícia v tejto veci koná?“

Jaroslav Nad': „To som chcem povedať, že viete, ja môžem urobiť divadelné predstavenie a dať podnet, ale vnímam to, čo robí generálny prokurátor. Jemu stačí poslať nejaký hoax tak, ako to urobila ruská ambasáda, že sa ničia ruské vojenské hroby, ktoré sa ukázalo, že sa ani neničia, ani nie sú ruské a už to začal riešiť. Tak ja som presvedčený o tom, že veľmi dobre zachytil moje výzvy, aby sa venoval otázke dezinformácií a šírenia falošnej propagandy a zastrašovaním ľudí a šírenia poplašnej správy a najprv som to dal asi 3× vo verejnom vyhlásení a potom sa ma niekde opýtali v nejakej televízii, či to nechcem dať aj osobne. Hovorím si, asi budem musieť, lebo nikto nereaguje. No ale už medzičasom zareagovala polícia, že sa tomu venuje. To znamená predpokladám, že polícia to rieši a dúfam a verím, že prokuratúra nebude tá, ktorá to zakope, ale že naopak bude sa tomuto venovať dôsledne a dôkladne, lebo ide o bezpečnosť a obranu našej vlasti.“

Moderátorka: „Pán minister, napokon v ktorej fáze vojny sa teraz nachádzame a je nádej, že sa skončí tento rok?“

Jaroslav Nad': „Uf. Ja by som bol strašne rád, keby sa skončila zajtra. Ako keď niekto si myslí, že je ktokoľvek rád, že je tu vojna, no tak to sa veľmi mylí. Ja som teda na tej Ukrajine bol, pôjdem znova. Aj ľudsky máme výborný vzťah s ministrom obrany Ukrajiny. Veľmi sme v úzkom kontakte aj s predstaviteľmi ambasády a vidím, čo sa deje tam. Reálne vidím, mám správy, informácie o tom, ako tam sú vyvražďovaní ľudia, ako sú tam znásilňované ženy, ako sú tam vytrhávajúce deti z náručia matiek a odvázané do Ruska. To všetko sa tam reálne deje a ja si želim, aby to skončilo zajtra, ale zároveň, myslím si, že vzhľadom na informácie, ktoré mám, tak by som bol skôr prekvapený, keby tá vojna skončila tento rok.“

Moderátorka: „Jeden z problémov, ale to je na úplne inú, veľkú reláciu, sú kompetencie OSN, ktorá je tak trochu bezzubá v tomto konflikte, ale teda Valné zhromaždenie v novej, nezáväznej rezolúcii opäť vyzvalo Rusko, aby okamžite stiahlo svoje jednotky z Ukrajiny. No a v tejto súvislosti je aj diskusia o tom, či sa dostatočne hovorí o mieri. No a konkrétne napr. Smer presadzoval, aby slovenský parlament zatlačil na Európsku komisiu v súvislosti s presadzovaním mierového riešenia vojny na Ukrajine namiesto dodávok zbraní. Je reálne, aby tie strany si už teraz sadli k tomu spoločnému stolu a rokovali o mieri?“

Jaroslav Nad': „To sú také falošné politikárčenia zo strany Smeru a tí, ktorí volajú po mieri, veď mier je jednoduchý. Stačí, aby Putin stiahol vojská z Ukrajiny. Bodka, koniec a je mier okamžite. Európska komisia s tým nemá absolútne nič spoločné. Nejaké rezolúcie pre Európsku komisiu? Veď to je smiešne, to tak nefunguje. Jednoducho mier bude vtedy, keď sa buď Rusi stiahnu z územia alebo keď sa dohodnú Ukrajinci s Rusmi. Ale čo my teraz očakávame, že tí Ukrajinci ustúpia a nechajú si zobrať 20, 25 % svojho územia Rusmi? A Rusi potom 5 rokov akože počkajú, znova nadobudnú silu a zoberú si ďalších 25 %? To jednoducho nie je možné, rovnako ako sa nemohlo ustupovať Hitlerovi počas druhej vojny. Lebo však my vieme, samozrejme, všetci, ktorí máme základné vedomosti z histórie, že tá vojna druhá svetová sa začala tak, že Hitler zľava a Rusko sprava zaútočili na Poľsko. Čiže Rusi boli takým istým agresorom a kolaborantom s Nemcami, ale potom teda, keď zaútočili Nemci aj na Rusko, tak zrazu sa stali bojovníkmi proti Nemecku. No tak teraz čo máme očakávať, že budeme akože tlačiť na Ukrajinu, aby sa vzdala v prospech Ruska? A potom čo, budeme čakať, kedy budeme hraničiť s Ruskom už niekde vo Vyšnom Nemeckom a potom nám zoberú územie až po Košice a stále budeme cívať?“

Moderátorka: „Čiže myslíte si, že týmto by sa to neskončilo? Lebo viete, že kedysi aj teda niekdajší minister zahraničných vecí USA Kissinger mal ten názor alebo naznačoval, že Ukrajina by sa výmenou za mier mala asi vzdať časti svojich území. Ale potom už aj on menil svoju rétoriku. Čiže aké riziká v tomto vidíte?“

Jaroslav Nad': „Ukrajina sa vzdala jadrových zbraní a vyhlásil neutralitu dohodou o neútočení, ktorú jej garantovalo Rusko a vidíte, ako to skončilo. To znamená, jednoducho nie je iná alternatíva. Navyše v ruskej televízii zaznieva úplne jasne, pre nich nie je cieľom ani Kyjev, ani koniec Ukrajiny, ich cieľom je La Manche. Povedali to otvorene úplne jasne. To znamená, samozrejme, keď sa bude ustupovať Putinovi, tak on bude naberať silu a pôjde ďalej a zoberie Pobaltie a môže kludne zobrať Slovensko a Česko a ísť ďalej, lebo jednoducho toto je jeho, v jeho mysli je toto predstava znovuvybudovania Sovietskeho zväzu, tak ako to bolo niekedy v sedemdesiatych rokoch minulého storočia. Nesmieme to dopustiť. Musíme Ukrajincom pomáhať a je v našom národnoštátnom záujme Slovenskej republiky, základný

národnoštátny záujem bezpečnostný je, aby sme nesusedili s Ruskou federáciou, lebo keď budeme susediť s Ruskou federáciou, tak kedykoľvek môžem byť na stole Ruskej federácii a môžu si nás začať krájať tak, ako si začali krájať Ukrajinu. Takže naopak, keď pomáhame, celé spoločenstvo medzinárodné Ukrajine vojensky, držíme ten konflikt čo najďalej od územia Slovenskej republiky, a to je náš záujem.“

Moderátorka: *„Vnímate v tomto kontexte význam tej pôvodnej požiadavky Vladimira Putina, ktorý žiadal návrat k bezpečnostnej architektúre v Európe pred rok 1997?“*

Jaroslav Nad’: *„No to znamená čo, že všetky krajiny v NATO by odišli z NATO a išli naspäť niekde pod Varšavskú zmluvu? Ved’ to je jednoducho nezmysel. On nemôže určovať, Putin nemôže určovať, akú zahraničnú politiku si bude robiť Slovenská republika alebo ktorýkoľvek iný štát. Jednoducho toto nie je absolútne v jeho právomoci, ani mu to nemôžeme dovoliť. To je náš záujem, či chceme byť členom Európskej únie alebo NATO alebo nie a takisto to je záujem Ukrajincov a on to musí rešpektovať. A keď to nebude rešpektovať, ako to urobil teraz a zaútočil vojensky a vraždí tam 10-tisíce ľudí, ale zabíja aj svojich vlastných vojakov, ktorí naozaj tých obetí už majú aj oni, buď ťažko ranených alebo mŕtvych okolo 200 000, tak, tak v tom prípade jednoducho dostane jasnú spätnú reakciu od medzinárodného spoločenstva, a to sa stalo. Nesmieme ustupovať agresorovi, lebo agresorovi ustúpíte raz a potom budete ustupovať stále. Myslím, že urobilo chybu medzinárodné spoločenstvo, že tak slabo reagovalo na anexiu Krymu a to vlastne dalo tie svaly Putinovi, aby pokračoval ďalej. Keby sa mu ustúpilo teraz, pôjde na celú Ukrajinu a potom pôjde ďalej na, na západ.“*

Moderátorka: *„Už Moldavsko sa cíti ohrozené.“*

Jaroslav Nad’: *„A nielen Moldavsko. Videli ste, čo urobil v Gruzínsku. Jednoducho on útočí na tie krajiny jednu po druhom a už si to uvedomili aj bývalé krajiny Sovietskeho zväzu, ktoré sú dnes nezávislé a prestávajú alebo výrazne limitujú tie svoje vzťahy s Moskvou, lebo si uvedomujú, že sa môžu kludne dostať do situácie, že budú ohrození aj oni, lebo ich bude chcieť zhltnúť Ruská federácia. V konečnom dôsledku ste videli, teraz sa dostala informácia aj do mediálneho priestoru, že je v pláne, v dlhodobom pláne Ruskej federácie do roku 2030 zhltnúť celé Bielorusko a dostať ho k sebe a to bol dokument, ktorý je staršieho dáta a teraz sa ukázalo, že tie predchádzajúce roky boli naplnené presne tak, ako to v tom dokumente bolo napísané. Čiže aj na mieste Lukašenka by som bol mimoriadne obozretný z toho, čo očakávať z hľadiska budúcnosti.“*

Moderátorka: *„Ešte jedna aktualita, so svojim návrhom mierového riešenia prišla Čína, aj keď to nekonzultovala s Ukrajinou. Môže toto byť nejakým základom pre posun?“*

Jaroslav Nad’: *„Akékoľvek riešenie, ktoré získa nejakú všeobecnú podporu, by bolo skvelé a naozaj si myslím, že aj napríklad dohoda OSN a Turecka, ktoré vyjednali teda to obilie, aby mohlo prichádzať z Ukrajiny do sveta cez Čierne more, tak to sú výborné iniciatívy. Však treba o tom rokovať. Ale viete, keď chcem prísť s niečím konkrétnym, čo môže mať šancu na úspech, tak to potrebuje tá krajina predtým, ako to zverejní, odkomunikovať s obidvomi stranami a v tomto prípade Čína to vôbec s Ukrajincami neodkomunikovala a preto mi to príde také skôr neúprimný návrh, ktorý má možno preťahovať nejaký čas, ale nemyslím, že to je reálne realizovateľné.“*

Moderátorka: „Napriek všetkému verme, že na ten mier nebudeme musieť až tak dlho čakať. Hovorme teraz ešte o vašej politickej budúcnosti. Pán Nad', kedy oznámite svoj odchod z OĽaNO spolu s povereným premiérom Eduardom Hegerom?“

Jaroslav Nad': „Ja som povedal už niekoľkokrát, že sa k tomu vyjadríme veľmi skoro a to platí. Asi chápete aj vy, že takto v nejakej relácii nebudem hovoriť o nejakej budúcnosti. Keď budeme mať čo povedať, tak si k tomu zvoláme tlačovú konferenciu a povieme to úplne jasne. Ale rokujeme, diskutujeme a čoskoro prídeme s návrhom. Viete, sú ľudia, ktorí urobia nejaké stretnutie a potom to dajú na Facebook a robia okolo toho veľa šumu, že aké mali rokovania. My naopak veľa rokujeme a veľa o tom neinformujeme a potom len informujeme to, čo sa podarí dohodnúť a na tom robíme.“

Moderátorka: „Je to rozhodnutie ešte otázkou týždňov alebo už iba dní?“

Jaroslav Nad': „Ja si myslím, že to je otázka ak týždňov, tak naozaj len veľmi pár.“

Moderátorka: „Aj to je možné, že ešte v OĽaNO ostanete?“

Jaroslav Nad': „V politike som sa naučil, že všetko je možné, ale považujem to za, vzhľadom na to, v akom je stave teraz diskusia o rôznych veciach, za mimoriadne nepravdepodobné.“

Moderátorka: „Ak by ste mali ten svoj subjekt, spojíte sa s projektom Modrej koalície Mikuláša Dzurindu alebo chcete ísť samostatne?“

Jaroslav Nad': „Ja rozumiem, že sa chcete aj takto po čiastočkách, aby som vám nejaké informácie, ale ak sa nenahneváte, nebudem o tomto hovoriť. Ja si vážim tých, ktorí úprimne sa chcú spájať, lebo my potrebujeme dať voličovi naozaj dobrú alternatívu, slušnú, stredopravú, proreformnú. Toto je cesta podľa mňa, ktorú očakáva aj, aj volič. Jasné zahraničnopolitické smerovanie a hlavne zodpovednosť aj z hľadiska rozpočtového konania alebo aj tiež ja som človek, ktorý naozaj tvrdí, že aj z hľadiska ochrany ľudských práv by sme mali urobiť nejaké kroky na Slovensku, je to potrebné. Takže toto všetko sú veci, ktoré diskutujeme a verím, že čoskoro prídeme s nejakým návrhom riešenia.“

Moderátorka: „Ešte veľmi krátko na záver vás poprosím, pomohla by Slovensku širšia koalícia, o ktorej hovoril aj Peter Pellegrini, pozostávajúca zo strán dosluhujúcej vlády aj súčasnej opozície?“

Jaroslav Nad': „Viete, to je taká ľúbivá diskusia. Dokonca som zachytil jednu novinárku, ktorá povedala, že našou víziou, teraz parafrázujem naozaj, ale že jedinou víziou pre demokratov na Slovensku je, keď vyhrá Hlas a PS-ko si udrží percentá. No nech sa na mňa nikto nehnevá, predsa tu existujú nejaké svedecké výpovede o tom, že Peter Pellegrini bral 150 000 v kartóne od šampanského.“

Moderátorka: „To ešte naozaj nie je dokázané, pán Nad', aby sme boli korektní.“

Jaroslav Nad': „Som povedal, že existujú svedecké výpovede, ja som nepovedal, že to je dokázané, ale to, že existujú svedecké výpovede je fakt, hej, takže v tom sme korektní. Tak povedal som to veľmi korektné. Čiže áno, ja som osobne presvedčený, že mnohí ľudia, ktorí dnes pôsobia v strane Hlas, mali zásadné korupčné problémy v minulosti. Niektorí sú vyšetrovaní dokonca, ako viete, aj v tom som korektný, lebo to je pravda a ja si naozaj nemyslím,

že pre demokraciu a pre boj s korupciou na Slovensku je dobrou správou to, aby bol Hlas v ďalšej vláde. Ďalšia vláda by mala byť bez Hlasu a bez Smeru a bez extrémistov a treba urobiť také výsledky vo voľbách, aby sme to umožnili. A keď si ľudia zvolia niečo iné, treba to rešpektovať. Ja ale môžem mať svoj názor a môj názor je taký, že Smer sa rovná Hlas a Hlas sa rovná Smer a nikto ma nepresvedčí o opaku.“

Moderátorka: *„Napokon vo všetkom rozhodnú voliči. Diskutoval tu poverený minister obrany pán Jaroslav Nad' z OĽaNO. Ďakujem pekne, že ste prišli.“*

Jaroslav Nad': *„Ďakujem veľmi pekne za pozvanie.“*

Moderátorka: *„No a ešte raz pripomínam to, čo odznelo aj v úvode. Ako politický oponent mal prísť do relácie predseda zahraničného výboru Národnej rady pán Marián Kéry. Ešte v stredu hovorca strany Smer-SD potvrdil jeho účasť. Krátko pred nahrávkou relácie však namiesto neho prišiel do rozhlasu neohlásene podpredseda strany Ľuboš Blaha, ktorý nebol dohodnutý. Hovorca strany však do začiatku relácie zmenu neoznámil ani neospravedlnil pána Kéryho, preto sme uplatnili princíp prázdneho kresla. Tol'ko dnešné Sobotné dialógy. Ešte príjemnú sobotu želajú dramaturg Viliam Hrivnák a zo štúdia Marta Jančárová.“*

12:56:40 záver programu